De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 53. KAAPSTAD, DINGSDAG, 24 APRIL, 1883. NO. 4,273

UNION LIJN.
KONINKLIJKE MAILDIENST

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoombooten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via MADEIRA, om den anderen DINGSDAG, te St. HELENA en ASCENSION aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Om de Veertien Dagen een Extra Boot tusschen de Maalbooten in.

MEXICAN, Kapt. COXWELL, 24 April.
TROJAN, Kapt. LARMER, 8 Mei.
ATHENIAN, Kapt. WARLEIGH, 22 Mei.
SPARTAN, Kapt. WAIT, 5 Junij.
MOOR, Kapt. CAINES, 19 Junij.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij WEKELIJKS, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de "Union" Maatschappij.

THOS. E. FULLER,
Directeur-Generaal voor Zuid-Afrika.

Naar Engeland via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot MEXICAN, C. D. COXWELL, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op Dingsdag, 24 dezer, ten 4 ure n.m. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai (Alfred Dok), niet later dan 3 uur n.m.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Engeland en Hamburg via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot NUBIAN, W. C. CRUTCHLEY, R.N.R., Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op Woensdag, 2 Mei, te 12 ure 's middags. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai (Alfred Dok), niet later dan 11 uur v.m.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

DE Kon. Maalstoomboot ATHENIAN, H. S. WARLEIGH, Gezagvoerder, van Engeland verwacht op of omtrent 26 dezer, zal als boven vertrekken na ontlasting harer Kaapstadsche lading.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Algoabaai, Oost Londen en Natal.

DE Kon. Maalstoomboot AFRICAN, E. L. GRIFFIN R.N.R., Gezagvoerder, van Engeland verwacht op of omtrent 23 dezer, zal als boven vertrekken na ontlasting harer Kaapstadsche lading.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Port Natal, te Mosselbaai, Algoabaai en Oost Londen aandoende slechts om Passagiers te landen.

DE Kon. Maalstoomboot ASIATIC, A. J. N HARRISON, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken, zoo spoedig mogelijk na aankomst van de Kon. Maalstoomboot *Athenian* van Engeland.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Stoombootmaatschappij "Union."

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

MEI 1.—KINFAUNS CASTLE, Kapt. WINCHESTER.
„ 15.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN
„ 29.—CONWAY CASTLE, Kapt. J. D. JEFFRIES, R.N.R.
Junij 12.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER.

ANDERSON MURISON.
Agenten.

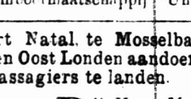

WELLINGTON.

45 Vette Slagtossen.

OP MAANDAG, 30 DEZER,

ZULLEN bovengemelde OSSEN Publiek worden Verkocht uit de MARKTKRAAL, te WELLINGTON.

A. HAUPTFLEISCH.

J. FRED. PENTZ & Co., AFSLAGERS.

COMMERCIEELE ZEE- EN BRANDASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ, KAAPSTAD.

AGENTUUR TE CALVINIA.

HIERMEE wordt berigt dat deze Agentuur, vroeger in de handen van den Heer J. C. TEUTER, nu gegeven is aan den Heer P. E. WEGE, die nu de eenige vertegenwoordiger der Maatschappij in het Dorp en District van Calvinia is.

UIT DE HAND TE KOOP

1 SPAN UITMUNTENDE EZELS,

GESCHIKT VOOR TRANSPORT.

Aanzoek te doen bij den Ondergeteekende op de plaats Simons Vallei.

MARTHINUS S. BASSON.

Paarl, 18 April 1883.

Z. A. ASSOCIATIE.

TENDERS zullen door de Direktie worden ingewacht tot op

Woensdag, 2 Mei a.s.,

VOOR

Twee Aandeelen in deze Associatie met de rente gerekend van af 1 Mei 1883.

A. DENIJSSEN,
Secretaris.

Kaapstad, Kerkplein,
16 April 1883.

WELLINGTON.

70 Extra Vette Slagtossen en Koeijen

16 Goed Gedresseerde Ezels.

Op Vrijdag, 27 April,

ZULLEN bovengemelde OSSEN, KOEIJEN en EZELS **Publiek worden Verkocht,** uit de MARKTKRAAL. Zij worden opgebragt uit den Vrijstaat door den welbekenden Togtganger.

F. J. ROUX.

Wellington, 16 April 1883.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

STELLENBOSCH.

Hottentots Holland Strand.

VERKOOPING
VAN

Losse Goederen.

In den Insolventen Boedel van SOLOMON TURNER, Winkelier en Bakker.

DE CURATOR IN BOVENGEMELDEN BOEDEL ZAL OP

MAANDAG, 30 APRIL AANST.,

TEN 10 URE 'S MORGENS,

Publiek doen Verkoopen op de Plaats zelve, al de LOSSE GOEDEREN tot gemelden Boedel behoorende, zoo's:—

Een Assortiment NEGOTIE GOEDEREN, Smeerwaren, Winkel Rakken, HUISMEUBELEN, bestaande in Tafels, Stoelen, IJzeren Ledekanten, Beddegoed, Matten, Wasch- en Kleedtafels, Spiegels, Sofa, Ottomans, Lampen, Thee- en Dinerservies, Messen en Vorken, Manden, EEN PAARD, Tuigen, en wat verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

J. MADER & Co.,
Afslagers.

Vendu-kantoor,
Stellenbosch, 21 April 1883.

UIT een leven van lijden naar hare rust verhuisd, in den nacht van 3 April, ons teedergeliefd Dochtertje, CATHARINA JOHANNA, in den ouderdom van twee jaren en zeven maanden.

D. S. DU TOIT.
R. C. DU TOIT,
Geb. ROUSSEAU.

Montagu, 17 April 1883.

Aan Familie en Vrienden

WORDT hiermede bekend gemaakt dat het den Heer onzen God behaagd heeft, om op den morgen van den 17den dezer, plotseling door den onverbiddelijken dood van uit ons midden weg te rukken, in den ouderdom van 78 jaren, 3 maanden en 7 dagen, onze dierbare Moeder, SYBELLA MARIA ELIZABETH KUUN, geboren BEKKER, weduwe van wijlen den Heer HENDERIK KUUN, SR.

ELIZABETH KUUN,
JACOBA KUUN,
C. H. ROTHMAN.

Leeuwrivier, 19 April 1883.
Distrikt Swellendam,

BEKENDMAKING.

AAN Familie en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Almagtigen God behaagd heeft tot zich te nemen na een smartelijk lijden van 8 dagen, ons teeder geliefd Dochtertje, NEELTJE JOHANNA, in den jeugdigen ouderdom van 9 jaren en 21 dagen.

Hoe zwaar dit verlies ons valt, berusten wij in den wil des Heeren.

Wij brengen onzen dank toe aan de Vrienden en Vriendinnen die ons zoo trouw hebben bijgestaan in hare ziekte.

De bedroefde ouders,
H. J. BOSMAN,
J. C. BOSMAN,
Geb. DE VILLIERS.

Vroom en vroeg gestorven kindje,
Neeltje, slechts zijt gij ons voornit.
'k Zal u allen wedervinden,
Als ons Jezus 't graf ontsluit
Eerlang zal ik met u rusten
'k Rijp al vast voor d' eeuwigheid,
'k Staar vast op die blijde kusten,
Daar mij 't hoogst geluk verbeidt.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
VASTGOED, WINKELVOORRAAD,
HUISRAAD, ENZ., ENZ., ENZ.

DE Ondergeteekenden zijn gelast door den Heer MARTHS. L. SMITH, te Verkoopen bij Publieke Veiling

OP WOENSDAG, 9 MEI A.S.,

(EN ZOO NOODIG DEN VOLGENDEN DAG)
DE VOLGENDE

Vaste en Losse Goederen.

I.—VASTGOED.

1. HET WOONERF GELEGEN IN DE MAINSTRAAT, TEGENOVER HET MARKTPLEIN.

De Gebouwen er op, bestaan uit een Groot Woonhuis, geschikt voor twee familien, zijnde het verdeeld in twee Woningen; EEN COTTAGE, front makende in de Malherbestraat, altijd goed verhuurd; WAGENHUIS, STALLEN en BUITENVERTREKKEN, allen in den besten staat van reparatie en net en gerieflijk ingerigt.

Wegens de ligging van dit Eigendom is het geschikt voor eenige nering of handel, en wordt hetzelve ook met regt beschouwd als een van de eerste handelstanden in het dorp, zijnde er achtereenvolgens voor meer dan dertig jaren, met het grootste succes, een uitgebreiden handel gedreven. Bovendien is hetzelve als woning een der verkieslijkste en aangenaamste.

2. EEN ONBEBOUWD ERF, in de Malherbestraat en grenzende aan bovengemeld eigendom, zeer geschikt voor Bouweinden.

De koopeonditiën zullen zeer aannemelijk gemaakt, en BONUS zal gegeven worden.

II.—WINKELVOORRAAD,

Bestaande uit een groot assortiment Linnen, Broekgoed, Breek-, IJzer- en Smeerwaren, enz., enz.

III.—HUISRAAD,

Als Tafels, Stoelen, Ledekanten, Kasten, 1 Cottage Piano (zoo goed als nieuw), 1 Harmonium, 1 Set Zitkamer Meubelen (Paardehaar), Ronde Tafel, enz., enz., enz.

IV.—LEVENDE HAVE,

1 Paar egale en goed gedresseerde Karpaarden, 4 jaren oud (hengsten).
1 Koe in volle melk
6 Varkens.

VOORTS,

1 Kar (afslaan Kap), gemaakt door KING
1 Open Kar, geheel nieuw
1 Paar Zwarte Engelsch Lederen Tuigen
1 „ „ Beestevel Tuigen
100 Mudden Zaadhaver
1 Vracht Kaf
1000 Havergerven, 1 Achterlaad Geweer, en een menigte andere Artikelen, te veel voor omschrijving.

N.B.—Van af heden tot den dag der verkooping wordt de Winkelvoorraad tegen minder dan inkoopsprijzen uitverkocht.

MARTHS. L. SMITH.

Wellington, 11 April 1883.

J. FRED. PENTZ, & Co., Afslagers.

MALMESBURY EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Kostbaar Vastgoed.

In den Insolventen Boedel van JOHANNES NICOLAAS HAMMANN, Afdeeling Piquetberg.

DE Ondergeteekende, eenig Curator in bovengemelden Boedel, zal publiek doen verkoopen op de plaats zelve

OP VRIJDAG, DEN 4DEN MEI AANST.,

DE VRUCHTBARE PLAATS

"REMHOOGTE,"

gelegen aan de BERG RIVIER tusschen "BRIDGE TOWN" en "VOGELSTRUISDRIFT," groot circa 1416 morgen en 251 vierkante Roeden, uitmuntend geschikt voor een ZAAI- EN VEEPLAATS, uitgestrekte BRAAKLANDEN, goed voorzien van WATER EN HOUT en voor het grootste gedeelte omheind met IJZERDRAAD.

HET WOONHUIS, gelegen binnen een Steenworp van de Rivier, is net en suffisant gebouwd en bevat alle gerieven tot de boerderij benoodigd, terwijl de andere buitengebouwen, kralen enz., niets te wenschen overlaten.

VERDER:

HET GEWONE ASSORTIMENT HUISRAAD en een 8 paardenkracht Dorsch-Machine

De verkooping begint om 10 ure precies.

Bonns! Bonus!!

A. G. WATERMEYER,
Eenig Curator.

Malmesbury, 20 April 1883.

J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Z. A. Boerenbeschermings-vereeniging.

TAK WORCESTER.

DE JAARLIJKSCHE VERGADERING VAN LEDEN DER BOVENGENOEMDE VEREENIGING ZAL PLAATS VINDEN OP

ZATURDAG, den 28sten DEZER,

'S NAMIDDAGS TEN 2 URE,

AAN HET STADHUIS:

F. L. LINDENBERG, Secretaris.

WORCESTER.

25 PAARDEN EN MUILEZELS
23 VETTE SLAGTOSSEN.

BOVENGEMELDE **PAARDEN, EZELS** en **OSSEN,** zullen te WORCESTER, per Publieke Veiling, te Koop worden aangeboden,

Op Donderdag, 26 Dezer.

WORCESTER, 23 APRIL 1883.

DE VOS & THERON, Afslagers.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN EEN
WIJNPLAATS, BOERDERIJGEREEDSCHAP,
ENZ., ENZ.,
TE DALJOSAPHAT.

DE Ondergeteekende heeft den Heeren J. FRED. PENTZ & Co. gelast Publiek te Verkoopen op

WOENSDAG, 2 MEI,

DES NAMIDDAGS TEN EEN URE,

ZIJN WELBEKENDE, ZEER VRUCHTBARE WIJNPLAATS, genaamd "OLIJVENBOSCH", gelegen te DALJOSAPHAT, nabij WELLINGTON. Benevens een groote Wijngaard is dezelve beplant met allerlei soorten Vruchtboomen. Dezelve is volop van loopend Water voorzien, en heeft extra Weiveld.

LOSSE GOEDEREN:

Twintig Leggers Wijn van de laatste oogst, Brandewijn, Vatwerk, Brandewijnsketel, Boerderijgereedschap, Twee Kar Paarden, Een open Kar op Veeren, Eenige Varkens, en wat verder zal worden aangeboden.

P. C. CILLIERS J.D.ZN.

Wellington, 17 April 1883.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

STELLENBOSCH.

ZELDZAME KANS.

8 Opregtgeteelde Jonge Hengsten, van 2½ jaren oud.

OP VRIJDAG, 27 DEZER,

ZULLEN bovengemelde Jonge Hengsten, uit den ingevoerden Hengst PIET en bij den Ondergeteekende geteeld, uit de Kraal van den Heer J. J. P. DU TOIT alhier, worden Verkocht.

Verkooping te beginnen om half 12 ure.

J. D. J. OOSTHUIJZEN.

P. J. BOSMAN, AFSLAGER.

Muilezels!! Muilezels!!!

50 Sterke Jonge Muilezels te Koop bij P. en H. DUCKITT.

KLAVERVALLEI, Groenekloof.

KOOPLUSTIGEN mogen uitzoeken, en de heer **H. RUPERTI, 21 Strandstraat,** is bereid verdere bijzonderheden omtrent gemelde dieren te geven.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Eerste Klasse Melkvee, OSSEN, PAARDEN, ENZ.

DE Ondergeteekende zal zijn gewone Jaarlijksche Verkooping doen houden,

OP VRIJDAG, 27 DEZER,

TER PLAATSE

NOOIENSFONTEIN,

Binnen tien minuten gaans van 't Kuilsrivier Station, van

1 Paar eerste klasse Schimmel Ruins, 6 jaren oud, 12 Rij- en Trekpaarden, goedgeteeld, 2 Spannen Trekossen en Koeijen, 40 prachtige Koeijen, op Kalven staande en 20 uitgezochte Vaarzen, allen van best melkgevend ras, 2 Hollandsche en 1 Kerry Bul, 100 Bokken en een aantal Varkens.

2 Kapkarren, 2 Open do. 2 Bokwagens, 2 Span Jukken en Stroppen, 2 Span Tuigen.

50 Mudden beste Aardappel Moeren ter poting in Julij en Augustus, enz., enz.

Karren zullen bij 't Station zijn bij de aankomst van den trein van de Kaapstad, tot vrij vervoer van kooplustigen.

P. A. M. BRINK, Jr.,
J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

WELLINGTON.

20 Eerste Klasse Ossen.

OP EEN NADER TE BEPALEN DAG, zullen bovengemelde OSSEN Publiek worden Verkocht uit de MARKTKRAAL, te WELLINGTON.

P. VAN ZIJL

J. FRED. PENTZ & Co., AFSLAGERS.

Z. A. ASSOCIATIE.

VERKOOPING
VAN EEN
Kostbare Plaats,
IN HET DISTRIKT
SWELLENDAM,
LEVENDE HAVE, STRUISVOGELS, ENZ.

In den Insolventen Boedel van ALEWIJN PETRUS SWANEPOEL.

Op Vrijdag, 4 Mei aanst.,

ZAL de Ondergeteekende, Curator van dezen Boedel, doen Verkoopen op de Plaats zelve:—

I. EEN HALF AANDEEL in een STUK EEUWIGDURENDE ERFPACHT GROND, genaamd "MODDERASFONTEIN," gelegen in de Afdeeling Swellendam, Veldkornetschap Tradouw, groot 1509 Morgen.

II. EEN STUK EEUWIGDURENDE ERFPACHT GROND, gelegen als boven, PERCEEL No. 872, nu genaamd "KOENIEKLOOF," groot 901 Morgen en 397 Vierkante Roeden.

III. EEN STUK EEUWIGDURENDE ERFPACHT GROND, gelegen als boven, zijnde een gedeelte van de Plaats "PAPEKUILSRIVIER," groot als per resterend gedeelte 1,381 Morgen en 160 Vierkante Roeden.

Bovenstaande is een der beste Graan Produceerende Plaatsen in het Distrikt Swellendam, en is goed geschikt als Zaaiplaats en voor het weiden van Vee, alsook voor den Wijnstok. De Plaats is goed van Water voorzien. Buiten het Woonhuis zijn er nog Wijnkelders, Stallen en een Kleiner Woonhuis voor een Opzigter. Ook een aantal Struisvogelkampen met draad ingesloten.

Terzelfder tijd zal Verkocht worden de LEVENDE HAVE bestaande uit:—

20 Muilezels
3 Paarden
200 Bokken
8 Struisvogels.

OOK:

Karren, Wagen, Tuigen, Vaten, Stukvaten, Brandewijnketels en Huisraad, enz.

A. DENYSSEN,
Eenig Curator.

Kaapstad, Kerkplein,
21sten April, 1883.

Ploegtijd. Ploegtijd.

80 Uitgezochte Ezels, in uitmuntende Conditie.

OP DONDERDAG, 26 APRIL A. S.,

ZULLEN opgemelde Ezels, die sedert de laatste twee jaren in de Kolonie gegraasd hebben, publiek verkocht worden aan

KLAPMUTS STATIE.

Zij zijn de aandachtvan koopers waardig.

HENRY MORKEL.

Paarl, 18 April 1883.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

H. A. B AM, JUNIOR

88 Loopstraat, Kaapstad,

MAKELAAR IN STRUISVEDEREN, WOL, VELLEN, GRAAN, BRANDEWIJN en ALGEMEENE PRODUKTEN.

De zorgvuldige bereiding en Verkoop van Struisvederen is mijne Specialiteit.

KONTANTEN VOORGESCHOTEN OP EENIG PERCEEL.

Prompte Afrekening.

ONDERWIJS

EEN ONDERWIJZER met een ondervinding van vier jaren en die in beide *Engelsch* en *Hollandsch* onderrigt geeft, zoekt een engagement.—Adres: "Colonial born," Kantoor "*Zuid Afrikaan.*"

Jones, Cosnett & Ball,

KAAPSTAD EN PORT ELIZABETH

Openbare Boekhouders, Auditeurs, Makelaars, Land- en Boedel-agenten

Administreren Boedels, Insolvente en andere. Maken Boeken op in en buiten de Stad. Sluiten Leeningen Koopen en verkoopen Aandeelen. Aanvaarden alle soorten van Agenturen. Alle briefwisseling geschiedt strikt geheim.

Kantoor: Kaapstad, CREWES Gebouwen, Adderleystraat, tegenover het Beursgebouw. Port Elizabeth: Lombard Chambers, Mainstraat.

Agenten voor de City of Glasgow Life Assurance Company.

Agenten voor de Guardian Fire and Life Insurance Company, Londen.

VERKOOPINGEN.

April 26.—Klapmuts Statie, Ezels, van Henry Morkel,—J. S. Marais & Co., Afslagers.
„ 26.—Worcester, Paarden, Ezels en Ossen,—De Vos & Theron, Afslagers.
„ 27 en 28.—Hexrivier, dist. Clanwilliam, Erf en Huis te Clanwilliam, Vee en Losgoed, in den insolv. boedel van N. Wielligh, Sr.,—D. J. A. van Zijl, Afslager.
„ 27.—Nooiensfontein, nabij Kuilsrivier Station, Levende Have, Karren enz., van P. A. M. Brink Jr.,—J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.
„ 27.—Wellington, Slagtossen en Ezels, van F. J. Roux,—J. F. Pentz & Co., Afslagers.
„ 27.—Stellenbosch, Jonge Hengsten van J. D.J. Oosthuizen,—P. J. Bosman, Afslager.
„ 30—Paarl, Bokveldsche Varkens, van S. A. Cilliers,—De Villiers Faure & Co., Afslagers.
Mei 1.—Clanwilliam, Aandeelen in Plaatsen, in den insolv. boedel van S. F. du Toit.
„ 1.—Stellenbosch, Woonhuis in de Alexanderstraat, Huisraad, Houtwerk, enz., in den insolv. boedel van J. J. G. van der Byl,—P. J. Bosman, P. W.zoon, Afslager.
„ 1.—Klapmuts Statie, Slagtossen, van J. H Francke,—J. S. Marais & Co, Afslagers.
„ 2.—Van de Watskraal, afd. Swellendam, plaatsen, in den insolv. boedel van R. M. C. Eksteen,—W. H. F. Kleijn, Afslager.
„ 2.—Dal Josaphat, de plaats Olijvenbosch en Losgoed, van P. C. Cilliers, D. J. zn.,—J. F. Pentz & Co., Afslagers.
„ 3.—Kaapstad, Negotie en Kruidenierswaren, in den insolv. boedel van S. Rosenthal, —J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.
„ 4.—Remhoogte, Bergrivier, de plaats Remhoogte en Losgoed, in den insolv. Boedel van J. N. Hammann,—J. W. Moorrees & Co., Afslagers.
„ 4.—Moddersfontein, dist. Swellendam, Erfpacht Grond en Levende Have, in den insolv. boedel van A. P. Swanepoel.
„ 9.—Wellington, Vast- en Losgoed van M. L. Smith,—J. F. Pentz & Co., Afslagers.
„ 19.—Fraserburg, ten overstaan van den Resident Magistraat, de plaatsen Karreeboom Puts en Elias Laagte.

MARKTPRIJZEN

Van 21 en 23 April, 1883.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, pr. 3 bs.	0	12	0	—	1	3	1
Appelen, per 100	0	1	9	—	0	4	0
Azijn, per ½ aam ..	0	12	9	—	0	12	9
Bloemkool, ..	0	0	6½	—	0	0	8
Boonen, per 3 bs. ...	1	13	0	—	1	18	0
Beet, per bos. ...	0	0	1¼	—	0	0	1¼
Druiven, per mand	0	4	6	—	0	4	11
Eijeren, per 100 ...	0	18	0	—	1	0	1
Eenden, per stuk ...	0	1	9	—	0	3	6
Groene Mielies,	0	5	0	—	0	5	0
Hoenders, per stuk...	0	1	6	—	0	2	3½
Haver, pr. 100 lb.	0	6	2	—	0	6	10
Kastanjes, per 3 bs.	3	0	0	—	3	0	0
Kweeperen,	0	2	0	—	0	2	6
Kalkoenen, per stuk	0	6	7	—	0	11	11
Kool, per stuk	0	0	2	—	0	0	3¼
Patattas, per 3 bs. ...	0	4	0	—	0	7	0
Peren, per 100	0	2	0	—	0	3	0
Pompoenen, per stuk	0	0	3	—	0	0	5
Rapen per bos.	0	0	1¼	—	0	0	1¼
Tomatoes, ...	0	1	9	—	0	1	9
Uijen, ...	0	5	6	—	0	6	6
Wortelen, per bos ...	0	0	1¼	—	0	0	1¼

Zaturdag, 21 April, 9 Wagens en 44 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 21 en 23 April, 1883.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per 3bs. ...	0	12	0	—	1	4	0
Appelen, per 100 ...	0	1	6	—	0	4	3
Boter, per lb. ...	0	1	11	—	0	2	1
Biltong, per stuk ...	0	0	8½	—	0	1	0
Boonen, per 3 bs. ...	1	10	0	—	2	5	0
Beet, per bos ...	0	0	1½	—	0	0	2
Bloemkool, per stuk	0	0	4	—	0	0	8
Drooge Vijgen, ...	0	0	4½	—	0	0	4½
Druiven, per mand ...	0	4	2	—	0	5	3
Eijeren, per 100 ...	0	18	1	—	1	0	1
Eenden, per stuk ...	0	2	2	—	0	2	6
Guavas, per 100 ..	0	1	0	—	0	3	5
Granaatappelen ...	0	3	0	—	0	3	5
Hoenders, per stuk ...	0	1	3	—	0	2	6
Kweeperen, ...	0	1	0	—	0	3	8
Kastanjes, per bs. ..	2	5	9	—	3	5	3
Kalkoenen per stuk	0	4	0	—	0	8	0
Komkommers, per 100	0	2	6	—	0	7	6
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	4
Makouwen	0	3	0	—	0	3	4½
Mielies	0	18	0	—	0	18	0
Mielies Groene, ...	0	2	7	—	0	3	0
Prei, per bos. ..	0	0	1½	—	0	0	1½
Peren, ...	0	2	0	—	0	4	0
Patattas, per 3 bs. ..	0	4	9	—	0	7	6
Pisangs, per bos ..	0	4	6	—	0	8	0
Rozijnen, ..	0	0	1½	—	0	0	1½
Struiseijerdoppen ..	0	0	11½	—	0	0	11½
Spaanschepek, ...	0	0	2½	—	0	0	7½
Selderij, per bos ...	0	0	2½	—	0	0	2½
Tomatoes	0	0	6	—	0	2	4
Uijen, ...	0	4	6	—	0	7	0
Varkens, ongemeste	0	17	6	—	0	17	6
Wortelen, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 24 APRIL 1883.

MASUPHA.

HET is ons niet te beurt gevallen om Masupha anders te leeren kennen dan uit hetgeen wij in blaauwboeken, kranten en telegrammen van hem vernemen, maar wij erkennen gaarne dat dit alles op ons den indruk maakt dat hij heel wat waard is, en aan moed, krijgskundige bekwaamheid en vaderlandsliefde een niet geringe mate van politiek inzigt paart. Dit zeggen wij in denzelfden zin als een vaderlandslievend Franschman de verdiensten van een Bismarck en een Moltke, of een geloovig en tevens schrander Roomsch-Katholiek een Luther of een Calvijn zal prijzen. Masupha heeft nooit, zoo als vele zijner landgenooten, het Engelsche of Koloniale bestuur van zijn land als een weldaad geroemd. Hij heeft den Minister Sauer, toen deze, twee jaren geleden, in Basutoland een ondankbare en bijna hopelooze taak ging verrigten, klaren wijn geschonken; en met hetgeen hij toen zeide—dat hij des noods belasting wilde betalen maar in Magistraten en politie geen heil zag—komt hetgeen hij thans doet vrij wel overeen. Het laatste nieuws van hem is dat hij er tegen is om geheel van Engeland, of wel van de Kolonie, losgemaakt te worden, maar slechts zekerheid wil dat hij houden zal wat hij heeft, en dat hij en de zijnen bij de doorgaande wisseling der Kaapsche politiek niet lijden zullen. Wij gelooven dit gaarne. Even als Moshesh begreep dat hij, al bragt hij de Engelschen een nederlaag toe, toch het verstandigste deed met zich te gedragen als hadden zij hem overwonnen, evenzoo weet Masupha heel goed dat zijn dapperheid en talent en het patriotisme der Basuto-natie niet beletten zullen dat het schrikbeeld hem door Generaal Gordon voorgespiegeld — Basutoland in boerenplaatsen verdeeld, en zijn eigen zoon schaapherder bij een boer,—zeer ligt tot werkelijkheid kan worden als de Basuto's niet op hun tellen passen, en daar steun zoeken waar steun te vinden is. Maar is het voor de Kolonie geraden hem den steun te verleenen dien hij verlangt? Is zijn denkbeeld, hoe juist ook als men het van een Basuto oogpunt beschouwt, voor de kolonisten aannemelijk? Dat is de vraag aan welker overweging wij een paar regelen denken te wijden.

Dat die vraag door velen toestemmend zal beantwoord worden, dat lijdt geen twijfel. De Commissie die de wetten en zeden der Z. Afrikaansche Naturellen heeft nagegaan, is wel niet van oordeel dat men aan de Naturellenstammen zooveel vrijheid en zelfbestuur moet laten als Masupha voor zich en zijn Basuto's verlangt; maar haar rapport laat zich over de Basuto's niet uit, en raadt aan de andere Naturellenstammen juist die zekerheid te geven die Masupha verlangt. Zij wil—en daar heeft zij goede redenen voor,—de Naturellen geen persoonlijken eigendom aan den grond opdringen zoolang zij dit niet zelve begeeren; maar zij wil de stammen zekerheid geven van hun eigendom aan den grond, en geen verbeurdverklaring van dien grond, wegens rebellie, toelaten tenzij diezelfde straf ook voor blanke kolonisten worde ingevoerd. Nu is er geen kwestie van of dit laatste zou achteruitgang zijn. Verbeurdverklaring van goederen is geen straf voor landen deugende waar het denkbeeld van persoonlijken eigendom aan den grond naar eisch heerscht; en waar zij er nog bestaat is dit een overblijfsel uit oude dagen. Maar stelt men, in Zuid Afrika, stameigendom aan den grond onder dezelfde bescherming der wet als persoonlijken eigendom, dan doet men niets anders dan aan barbaarschheid het voordeel te verleenen wat aan beschaving behoort te zijn voorbehouden. En dit is het nu juist wat Masupha—op zijn standpunt met het volste regt der wereld,—verlangt. Hij wil zijn oud nationale leefwijze en denkwijze niet vaarwel zeggen, en daar heeft hij gelijk aan. Gelijk zelfs in zoo ver als met de invoering van het Christendom onder zijn volk het instandhouden dier leef- en denkwijze niet geheel onbestaanbaar is. Al mag men de Europésche beschaving, als onder den invloed van het Christendom ontwikkeld, een Christelijke beschaving noemen, dan heeft men daarom nog geen regt om aan te nemen dat niet andere vormen en trappen van ontwikkeling onder het Christendom denkbaar zijn. Niemand zal ontkennen dat in de eerste dagen na de kerkhervorming het in Roomsche noch Protestantsche landen aan Christelijk leven ontbrak; en toch, wat wij hier al bijna het minst vereenigbaar, in de zeden der Naturellen, met het Christendom achten,—het geloof aan, en de beoefening van, tooverij,—was in die dagen in Christelijk Europa zoo gewoon dat er meer heksen dan ketters verbrand werden. Het is een niet onbekende zaak dat een zendelingsvrouw die onder een Naturellenstam nog zeer onlangs grooten invloed, en dat wel ten goede, oefende, even sterk aan tooverij geloofde als het volk dat haar omringde. Laat men voor een oogenblik het Christelijk element onzer beschaving daar, en wendt men zich tot maatschappelijke instellingen, dan kan men niet eenmaal zeggen dat die persoonlijke eigendom aan den grond waar de blanke bevolking dezer Kolonie met regt aan hecht, en waartegen onder enkele Naturellenstammen, zoo als de Fingo's, geen weerzin bestaat, een noodzakelijk vereischte van hoogere beschaving is. Wij laten daar den man die in de vorige eeuw hem die het eerst van den grond gezegd had "dit is mijn" voor den ergsten vijand der menschheid verklaarde, of wel de socialisten, communisten, nihilisten en wat voor isten al meer uit zijn school ontsproten zijn; maar als wij Sir Henry Maine, die groote autoriteit in de nog nieuwe wetenschap der "vergelijkende instellingskunde," hooren verklaren dat zijn wetenschap het noodzakelijk maakt om zich te ontwennen aan het denkbeeld dat beschaving en stameigendom onvereenigbaar zijn, dan achten wij ons niet geregtigd om uit de hoogte te verkloren dat hij het mis heeft. Ten behoeve van hetgeen Masupha wil, zijn dus wel degelijk allerlei redelijke gronden aan te voeren. Waarom zou hij niet voor de onder zijn volk bestaande toestanden al die bescherming en tevens al die vrijheid van ontwikkeling eischen die andere onderdanen van Koningin Victoria zoo veelzins genieten?

Waarom niet? Daar heeft men de groote Z. Afrikaansche kwestie voor zich. Hier in Zuid Afrika heeft men niet louter een Naturellenbevolking die geleerd heeft moeten worden, en zich heeft laten leeren, den handelaar naar eisch te behandelen, en den zendeling in haar land zijn zegenrijk werk te laten verrigten, maar men heeft een blanke landbouwende bevolking, met andere behoeften, andere zeden, en andere zienswijzen. Tusschen kolonisten en Naturellen bestaat geen zoodanige natuurlijke vijandschap dat zij elkander steeds met achterdocht en met zucht om het van elkander te winnen moeten gadeslaan. Wij sagen dat onder één Naturellenstam een bepaalde toenadering tot Europésche denkbeelden heet te heerschen. Stammen die, hun zeden getrouw blijvende, zich vrienden van het blanke ras betoonen, zoo als de Baca's, of rustig blijven terwijl zij last konden geven, zooals in de dagen van den Basuto-oorlog de meeste Tembu's en de Pondo's, zal slechts hier en daar een politiek heethoofd nieuwigheden willen opdringen. Maar dat neemt niet weg dat als twee natiën zoo geheel verschillend in ontwikkeling en zin als de Europésche kolonisten en de Naturellen aan onze Oostergrens, naast elkander wonen, er van beide kanten een onwillekeurig streven is om het van elkander te winnen, en dat, als die welke zich de sterkste waant zich door theoretische beschouwingen of—het spijt ons het woord weder te moeten bezigen maar het komt ons van zelf in de pen,—door sentimentaliteit laat verleiden om den pligt van zelfbehoud ook maar in eenig opzigt niet na te komen, zij bezig is haar eigen doodsklok te luiden. Daarom is het dat wij, met het oog op de Naturellenvraagstukken die men welligt in de volgende Parlementszitting overhaast zal te berde brengen omzigtigheid raden. Zelfs nu zijn wij niet overtuigd dat men voor een tijd lang tusschen mannen, en stammen als Masupha met zijn Basuto's, en de kolonisten niet nog een houdbaren toestand zou kunnen scheppen, hoe troosteloos de Basuto zaken er ook uitzien. Wat wij voor een waarborg van zulk een toestand houden, dat is, sedert hetgeen in de laatste Parlementszitting besproken is, onze lezers bekend. Maar aan Masupha en de zijnen een zekerheid te verleenen die het voor de kolonisten ten eenigen tijd noodzakelijk zou kunnen maken om tusschen een vrijwillig aanvaarde verpligting en den pligt van zelfbehoud te kiezen, dat is iets waar, hopen wij, Regering en Parlement het gevaar en het verkeerde van zullen inzien. Gelieven de Naturellen zich aan hun instellingen te houden, goed en wel. Sommige er van, zooals de vervolgingen wegens tooverij, moge men, als al te slecht werkende, verbieden, maar onbesuisd ingrijpen in heerschende gewoonten is onnoodig en ongepast. Maar die instellingen een vastigheid te bezorgen die er, zonder ons, niet aan eigen is, daarmee slaan wij onze eigen glazen in. Een stam houdt, onder Naturellen, zijn grond slechts zoolang tot een sterkere hem er uitjaagt, en dwingt een Naturellenstam de kolonisten om hem te verjagen, dan behoort hij zijn land te verliezen, en dan behoort de overwinnaar er zich vast te zetten ten einde de magt zijner natie te bevestigen. Houdt men dit voor oogen, en brengt men het consequent in praktijk, dan zullen weldra aan onze grenzen Naturellenoorlogen tot de geschiedenis behooren.

'T EEN EN ANDER.

IN een gesprek wat onze Eerste Minister onlangs met een deputatie uit Colesberg hield, werd een onderwerp behandeld wat de werking der Afdeelingsraden raakte, en de heer Scanlen gaf toen te kennen dat de reden waarom die Raden niet goed beantwoordden daaraan lag dat zij gepresideerd werden niet door een der leden maar door een Regeringsbeambte, den Civielen Commissaris. Zouden, vroeg hij, de Gemeentebesturen alhier zooveel uitgerigt hebben als thans het geval is, zoo zij haar eigen voorzitters niet konden kiezen? Die vraag is niet zoo heel gemakkelijk te beantwoorden, schoon men hier ter stede alle regt heeft te vragen of het Gemeentebestuur tot dus ver zoo heel veel heeft uitgerigt. De heer David de Waal, die van stadszaken hier heel wat gezien en hetgeen hij in Europa op zijn reis aldaar zag er meê vergeleken heeft, is er vol van welk kontrast de prachtige en doelmatige inrigting der groote steden van Holland met die van de Kaapstad levert, en daar wordt de Burgemeester door de Regering aangesteld, niet door de Gemeenteraad gekozen. Nu willen wij niet zeggen dat omdat het in Holland goed werkt door de Regeering benoemde Burgemeesters aan het hoofd der Gemeentebesturen te hebben, dit ook hier beter zou zijn; maar in allen geval toont het duidelijk dat hetgeen de heer Scanlen voor een verandering en verbetering van het hoogste gewigt schijnt te houden, inderdaad iets van heel weinig belang is. In den regel zijn er hier in de Kolonie geen erge twisten tusschen de Afdeelingsraden en hun voorzitters, en wij gelooven dat menig lid van een Afdeelingsraad het met ons eens zal zijn dat er meer onwettige en dus nuttelooze en verkeerd werkende besluiten door de Raden zouden genomen worden, zoo niet het voorzitterschap door iemand gevoerd werd wiens pligt en belang het is om dit te beletten. Wat ons intusschen in de zaak hindert is de blijkbare strekking, in den geest van den man die aan het hoofd van onze Regering staat, om het kleine *niet* klein te achten, iets wat in een staatsman een uiterst verkeerde eigenschap is.

De deputatie uit Calvinia die de kwestie van de erfpacht, in een vorig nommer door ons vermeld, onder de oogen van het Ministerie zou brengen, is Vrijdag en Zaturdag hier ter stede geweest. Zij bestond uit de heeren S. W. B. en J. N. van der Merwe, zijnde de derde afgevaardigde belet om van huis te gaan. Met het Ministerie heeft zij de bezwaren besproken waar de houders van plaatsen onder de Wet van 1878 tijdens de droogte mede te kampen hadden, en de Ministers wezen hen van hun kant op het groote bezwaar voor de Regering om met het invorderen der erfpacht de hand te ligten. Dit werd echter afgesproken dat er een lijst van hen die achterstallig gebleven waren, met een rapport over hun toestand, aan de Regering zou worden overgezonden, en dat in die gevallen waar werkelijk bezwaar bleek te bestaan, geen geregtelijke vervolging vóór de Parlementszitting zoude worden ingesteld. Op Zaturdag naar Hottentots Holland Strand vertrokken om daar den heer J. H. Hofmeijr, M.L.A., te gaan raadplegen, hebben de leden der deputatie gisteren zich naar Worcester begeven om vandaar heden naar Calvinia te vertrekken, en Zaturdag hopen zij op de plek te zijn. Tijdens hun verblijf aan de Kaapstad hebben zij ook het Comité der Boerenbeschermingsvereeniging over den nood onderhouden die onder in Calvinia zoowel als in Namaqualand heerscht, en er schijnt kans te zijn dat een paar honderd zakken graan naar de plek zullen verzonden worden om dien nood te lenigen.

Protectie is thans in de Z. A. Republiek door de concessie voor de "eerste fabrieken" ingevoerd, en Dr. Jorissen gaf hiervan, schoon zelf uit beginsel voor vrijen handel, in zijn voordragt alhier een verdediging. Hier in de Kolonie is van protectie melding gemaakt in verband met de belangen van den boerenstand, maar niet met het oog op het fabriekwezen, behalve juist nu in de *W. P. Heraut*, waar geklangd wordt over de bezwaren waar de Paarlsche wagenmakers mede te kampen hebben, en die ten deele aan Amerikaansche concurrentie te wijten zullen zijn. Onze tijdgenoot raadt de wagenmakers van zijn plek aan om een vergadering te houden ten einde een petitie aan het Parlement ten gunste van zware invoerregten op buitenlandsche rijtuigen op te maken, de plaatselijke vertegenwoordigers om hun bijstand te verzoeken, en de wagenmakers van het gansche land tot medewerking op te wekken. Maar is men aan de Paarl er zeker van dat het bezwaar waar men door lijdt van Amerikaansche concurrentie komt? Dat hier en daar Amerikaansche firma's hun waar voordeelig van de hand hebben gezet is geen afdoend bewijs hiervan, en het zou ons niet verwonderen dat het kwaad waar men aan de Paarl over klaagt veeleer ten deele aan de slechte tijden, ten deele aan een concurrentie ligt die door geen protectie kan geweerd worden, nl. die van Grahamieten en andere Oosterlingen.

In een brief uit Willowmoore aan de *Patriot* wordt gezegd dat de Transvaalsche constitutie van den Afrikaner Bond den schrijver veel beter bevalt dan de voorgestelde onzer Kolonie. "Men wil *degelijk*, niet *Christelijk*, onderwijs; misschien wel een school *zonder* den Bijbel, maar niet *met* den Bijbel." De zaak is dat er in de Transvaalsche Constitutie van geen Christelijk onderwijs melding wordt gemaakt, en dat, naar wij vernemen, door de meerderheid der Commissie voor de concept ordonnantie juist daarom de uitdrukking "degelijk"—die stellig "Christelijk" niet uitsluit,—verkieslijk werd geoordeeld omdat men, met de andere te nemen, iets nieuws in de Constitutie bragt, terwijl men het, onder de omstandigheden, beter achtte zich aan het oude te houden.

De verkiezing voor den Stedelijken Raad is afgeloopen ten gunste van den heer De Waal. Na den afloop sprak de heer Wrensch het publiek toe, verklarende trotsch te zijn op de positie door hem ingenomen na geen glas bier voor zijn verkiezing verschonken te hebben, en zich vrij scherp tegen de plaatselijke drukpers uitlatende, die, zijns inziens, hem niet billijk bejegend had. Wat ons betreft, zoo wij ons in de verkiezing van den heer De Waal verheugen dan is dit niet omdat hij het van den heer Wrensch heeft gewonnen, maar omdat wij, na zijn reis naar Europa, een overwinning op het stof der Kaapsche straten van hem wachten. Welk getal stemmen de kandidaten bij het sluiten van de stembus respektievelijk hadden gekregen wilde men ons niet melden, daar zulks, heette het, alleen door den Burgemeester mogt bekend gemaakt worden; maar dit zijn wij te weten gekomen, dat de heer De Waal het van den heer Wrensch met omtrent 200 stemmen gewonnen heeft, en dat de staat van de stembus te 4 ure was:—De Waal 361—Wrensch 162.

LEES DIT.—De verkooping van ossen, koeijen en ezels van den heer F. J. Roux, zal worden gehouden uit de Marktkraal te Wellington, door de heeren Pentz & Co., op *Vrijdag 27 dezer* en *niet* op 30 dezer zooals vroeger geadverteerd.—*Zie advertentie.*

DE "LANTERN"-ZAAK zal in de eerstvolgende strafzitting van het Hooge Geregtshof voorkomen.

DE P. ELIZABETHSCHE HAVEN.—Een P. Elizabethsche tijdgenoot heeft vernomen dat Sir J. Coode raadt om bij het aanleggen der P. Elizabethsche havenwerken ze door een sterken muur aan de landzijde der buitenwerken tegen de zware N. W. winden te beschutten.

DE BESPROEIJINGSCOMMISSIE heeft te Graaff-Reinet de nieuwe waterwerken bezigtigd en er zich zeer ingenomen meê betoond. Toch gelooft de *G. R. Advertiser* dat Graaff-Reinet, door zich te veel aan den ouden sleur te houden de helft van het water verliest wat het uit Zondagsrivier kon verkrijgen.

EEN OUD GEWEER, uit de dagen van de Ned. O. I. Kompagnie, waar het den naam op het slot van draagt, en wat het leer en koper betreft nog in goeden toestand, terwijl het ijzer vergaan is, heeft men in het zand aan den mond van Zoutrivier gevonden, en in het Museum gedeponeerd.

EEN MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.—De *Kaffr. Watchman* verlangt in plaats van een Minister van Landbouw een van Binnenlandsche Zaken, die naast Landbouw ook Kroonlanden en dat gedeelte van het tegenwoordige Departement van Op. Werken onder zich zou moeten hebben wat, zoo als Besproeijing, met Landbouw te maken heeft.

EEN ZOO ERGE STORM als men hier Zondag aan beide zijden van Tafelberg had komt niet dikwijls voor. Eerst werd de lucht door het stof verduisterd, en werden aan Mowbray ijzeren daken afgeworpen, boomen ontworteld, enz.; daarna werden de sluizen des hemels op een manier geopend die de straten der stad in riviertjes herschiep. Aan de schepen in de Baai is echter geen ongeluk wedervaren, schoon het Amerikaansche oorlogschip *Enterprise* een oogenblik schijnt gevaar te hebben geloopen.

NAMAQUALAND.—De postmeester te Gareis, Namaqualand, schrijft aan de *Cape Times* dat hoewel hij rijst voor 3d. per pond te koop heeft, de gekleurde bevolking te arm is om zich tegen den honger te weren; en terwijl hij zich verblijdt dat er stappen genomen zijn tot uitdeeling van koorn, raadt hij tevens aan afgedragen kleederen naar de plek te zenden, zijnde de lompen die de kleurlingen aanhebben volstrekt buiten staat hun ledematen te dekken.

DS. P. D. FAURE, onlangs van Clanwilliam, vertrekt morgen per *Mexican* met echtgenoote en kinderen op een reisje naar Europa, ter wille van ZWEerw's. gezondheid.

DS. J. LION CACHET van de Gereformeerde Gemeente te Philipstown is te Steijnsburg beroepen op 7 April. De stemmen waren: Ds. Cachet 70, Di. W. J. Snijman 5, H. B. Venter 1, P. Postma 6, L. J. du Plessis 5, Ds. Coetsee 1, M. Coetsee 2, J. Vorster 1, terwijl drie briefjes onduidelijk geschreven waren.

HET NIEUWE KRUIDMAGAZIJN te Simonsstad wordt door een bewoner dier stad in een tijdgenoot beschreven als een prachtig gebouw, zoo geplaatst dat het bijna niet door een vijandelijken bom kan geraakt worden, en door drie bliksemafleiders tegen onweder beschermd; maar dit was maar goed ook, want vloog de boel in de lucht dan ging Simonstad meê.

EEN TEREGTWIJZING.—Met het oog op een paragraaf onlangs in ons blad verschenen, heeft de heer H. Short, die er ten onregte een reflectie op hem zelven in zag, ons verzocht te melden dat hij er volstrekt geen mooije dienstmeid op nahoudt, en dat als "loafers" in zijn buurt ronddraaijen, hij alle regt heeft om aan te nemen dat zij het op zijn fraaije ingevoerde hoenders, gewassen enz. voorzien hebben.

TE KNYSNA heeft de C. C. een danspartij gegeven, nadat hij de vorige week, in een boot op de rivier zijnde, zoo goed als verdronken was; en is er een zaak van een bouwmeester tegen een steenbakker, moetende deze aan genen baksteenen leveren en hebbende hij dit geweigerd omdat hij van den bouwmeester, wat deze ontkende, geen geld had gekregen, na heel wat tegen elkander zweren, tegen den steenbakker uitgewezen.

VOORUITGANG.—Een schrijver in de *Afrikaner* die van Cradock naar Maraisburg is gekomen geeft zijn verbazing te kennen, vooreerst over Maraisburg's prachtige gebouwen, en te tweede daarover dat men thans tien plaatsen heeft waar er vroeger slechts één was, en men overal water heeft, heel anders dan vroeger, toen er slechts aan twee plekken aan den weg water te krijgen was. Het pad laat echter op enkele plekken vrij veel te wenschen over.

DE VERKIEZING TE KIMBERLEY heeft morgen plaats, zijnde er een stembus voor den heer Goch gevraagd, daar bij het handen-opsteken een kleine meerderheid zich voor den heer Wolff verklaarde. Beide kandidaten verklaarden alles voor het grootste heil van de grootste menigte te zullen doen, en toonden zich schrikkelijk beleefd en vriendschappelijk jegens elkander. In ons volgend nommer zullen wij de hoofdpunten van door hen gehouden aanspraken geven.

GEORGE is zeer in zijn nopjes omdat het er fraai geregend heeft en het veld dus mooi groen ziet. De beide boeren die ontkennen dat zekere wissel van £415 door hen geteekend en geëndosseerd is, en van wiens zaak in een telegram melding is gemaakt, zijn de heeren J. en H. van der Hoven. Deze, die den wissel geëndosseerd en het geld ontvangen zou hebben, heeft een beëedigde verklaring laten opmaken dat hij dien dag niet eenmaal te George geweest is, en dus niet in de mogelijkheid verkeerd heeft zich bij de Standard Bank aldaar te vervoegen.

SOMERSET WEST STRAND, 20 APRIL.—Reeds vele jaren lang hebben de visschers verlangd dat de snoeken toch in onze baai zouden komen, en eindelijk, tot blijdschap van boeren en visschers, zijn zij gekomen. Gisteren en vandaag was er veel snoek; nu zal men zijn snoekpekelaar maken voor het wijngaard-spitten en snijden. Ook is hier Donderdag nacht een ongeluk met een struisvogel gebeurd nabij het huis van den heer F. Robertson. Vrijdag morgen lag de vogel dood gebeten van de honden. Men zag twee honden bij den vogel die geheel aan stuk gebeten was, zoodat men geen merk kon uitmaken. Het is een wijfje.—*Correspondent.*

EEN NATUREL te Oost Londen bragt zijn baas voor den Magistraat omdat hij hem zijn loon niet had uitbetaald. Zijn baas zeide veeleer van hem een som te vorderen te hebben. Het bleek dat de Naturel zich verhuurd had om op land en vee van zijn baas te passen, zonder verlof naar K. W. Town gegaan, en daar wegens diefstal gevangen gezet was. Zijn vrouw, die thuis zijn werk zou doen, kreeg insgelijks wegens diefstal item zooveel tronkstraf, en daar er dus voor land noch vee gezorgd werd leed zijn baas heel wat schade. Nu wilde de man zijn loon, maar de Magistraat was van oordeel dat de zaak van de hand moest gewezen worden.

MOSSELBAAI is, naar het plaatselijk blad te oordeelen, in zak en assche omdat het uit een zeker artikel in de *Cape Times* afleidt dat het geen Spoorweg krijgen zal, en een "machiavellistiech" ministerie alleen daarom de linie heeft laten opmeten om de bevolking den mond te stoppen. Wij voor ons kunnen ons best begrijpen dat als het Ministerie, zooals wij gelooven, verleden jaar nieuwe Spoorwegplannen op het oog had, het hier minder happig op is geworden, nu het met de Koloniale financiën zoo bitter tegenvalt. Toch gelooven wij dat Mosselbaai op den duur zijn Spoorweg wel zal krijgen, mits het maar wacht totdat Afrika zijn naam getrouw blijft met weder "wat nieuws" te leveren.

AMSTERDAMSCHE TENTOONSTELLING.—Uit een ons toegezonden circulaire blijkt het dat op het terrein aldaar een paviljoen voor de pers, met andere woorden de vertegenwoordigers der binnen- en buitenlandsche bladen, zal worden ingerigt, ten einde het hun zoo aangenaam mogelijk te maken, en dat daar een ruime leeszaal, een zaal voor correspondentie enz. zullen gevonden worden, zullende men in de leeszaal de voornaamste werken over Nederland en andere nuttige boeken, benevens de gezonden dagbladen en tijdschriften vinden. De Journalistenkring te Amsterdam zal voor de zaak zorgen, en journalisten die de Tentoonstelling bezoeken, behoeven zich slechts aan den Secretaris van dien kring, kantoor van het *Algemeen Handelsblad*, Amsterdam, te rigten.

DE AFRIKANER BOND is, aan het eind van een debat der Schotsche Literaire Vereeniging over de kwestie of hij al dan niet ondersteuning verdiende, onder gejuich verklaard ze onwaardig te zijn. De toespraken waren van dien aard dat men een andere uitkomst had kunnen verwachten, en de heer Boag, die de woordvoerder ten behoeve van den Bond was, gaf dit ook in zijn repliek te kennen; maar de voorzitter, procureur Moore alhier, betoogde, uit aanhalingen van de Constitutie van den Bond, dat de Bond geheel zelfzuchtige bedoelingen had, en er op was aangelegd om te zien of hij al wat Engelsch was niet weg kon krijgen. Maar weet de heer Moore niet dat de Bond eigenlijk nog niet gezegd kan worden een algemeene Constitutie te hebben, en juist nu het nemen van maatregelen voorbereidt om zich ten volle te constitueren?

ENGELAND EN DE TRANSVAAL.—De *G. R. Advertiser*—een blad dat over Transvaalsche zaken het zijne zeggende steeds een toon van billijkheid en gematigheid aanslaat,—geeft in zijn laatste nommer te kennen dat het verstandig zou zijn van den heer Kruger om, als hij verpligt wordt op nieuwe vertoogen der Engelsche Regering in zake Bechuanaland te antwoorden, hij niet de pen zal laten voeren door dien "onbeschaamden avonturier en vreemdeling, Staatssecretaris Bok." Nu hebben wij zelve van de dépêches door de Transvaalsche Regering naar Engeland gezonden gezegd dat zij alles behalve *suaviter in modo* waren; maar als onze tijdgenoot den heer Bok persoonlijk kende dan gelooven wij niet dat hij hem met zulke namen bestempelen en aan zijn pen alle kwaad wijten zou. De man is een bedaard en fatsoenlijk Hollander, en kan met de boeren overweg, zoodat hij op zijn post goed voldoet; maar wij hebben reden om te twijfelen op van hem de peper in de door hem geteekende dépêches komt.

EEN KANARIEZAAK.—Een vreemde zaak is voor het Paarlsche Magistraatshof geweest, nl. een waar zekere Ericksson door juffr. Bate van meineed werd aangeklaagd, en waarom? Zij had vroeger een zaak tegen hem gehad over £1 2sh. 6d. als waarde van een kanarievogel, die zich bij Ericksson aan huis bevond en aldaar door de kat zou zijn opgevreten. Ericksson weigerde betaling op grond dat de kanarievogel door juffr. Bate wel van hem gekocht maar nog niet betaald was, en de Magistraat gaf een uitspraak ten zijnen gunste. Maar nu had Ericksson in zijn getuigenis verhaald dat behalve juffr. Bate's kanarie ook nog een aan hemzelven behoorende door dezelfde kat gedood was, en nu werd dit voor meineed verklaard, hebbende hij op dien tijd geen andere kanarie dan die van juffr. Bate in huis gehad. Een der getuigen in de zaak, vroeger dienstmeid bij Ericksson, kwam niet opdagen, zijnde zij, volgens hare moeder, niet bij haar verstand, zoodat zij zich de keel wil afsnijden, en niet in staat om de waarheid te spreken. Beschuldigde is onder borgtogt vrijgesteld, en de stukken in de zaak zijn aan de Proc. Generaal gezonden, die waarschijnlijk nog nooit een zaak in behandeling zal gehad hebben waarin het al of niet bestaan van een kanarie tot een strafregtelijke vervolging heeft geleid.

DE HEER ORPEN EN DE "CAPE MERCURY."—Onze K. W. Townsche tijdgenoot gelooft dat de heeren Orpen en Rolland daarom hun ambten in Basutoland verloren hebben, omdat zekere Westelijke Parlementsleden dit tot een voorwaarde van hun ondersteuning van het Ministerie gesteld hadden. De heer Scanlen heeft vroeger, volgens een nog niet weêrsproken berigt, in Basutoland verklaard dat hij den heer Orpen niet zou ontslagen hebben indien "het Parlement" dit niet gewild had. Zijn beide berigten waar, dan slaat de heer Scanlen geen schitterend figuur; maar dit laatste is trouwens iets waar zijn ministerieele loopbaan hem behoorlijk aan gewend heeft.

DE TEMBULAND COMMISSIE.—X. schrijft aan de *Cape Mercury*—het blad waar de heer Irvine, M.L.A., meê in betrekking heet te staan,—dat de Tembuland-Commissie wonderen heeft verrigt door tusschen de aanstaande eigenaars van plaatsen in Tembuland en de "meer wilde Naturellen", allerlei bastaards, Fingo's en andere meer beschaafde te plaatsen, die er voor zorgen zullen dat er geen veediefte bij hen plaats grijpt. Wij verbeelden ons dat als men lieden als de trekboeren eenvoudig de vrijheid gaf om tegen veediefte met hulp van hun geweren te waken, zij gemelde bastaards en Fingo's volstrekt niet noodig zouden hebben. Daar wij echter weten hoe heilig in sommiger oogen het leven van veedieven is, en wij niets liever willen dan hun gevoel te sparen, zullen wij hier niet verder over uitweiden.

GETUIGEN hebben het aan onze Geregtshoven, met advokaten en agenten die ze in contra-verhoor nemen, niet al te pleizierig, maar de heer Campbell heeft onlangs getoond dat hij ze wakker weet te beschermen als hun op andere wijze onregt wordt aangedaan. Een matroos van de *Nerbudda* kwam voor wegens het verlaten van zijn schip zonder verlof of wettige verschooning, en de hoofd-machinist van gemelde stoomboot trad als getuige tegen hem op, en zeide dat, daar de man toch al meer zich verkeerd had gedragen, de Kapitein hem niet weerom wilde hebben. De matroos, tot tien weken harde pad veroordeeld, trad toen hij de bank der beschuldigden verliet op den getuige toe, en met de woorden: "je hebt het nu gedaan gekregen," zocht hij hem een zwaren slag toe te brengen, die hem echter, daar er iemand tusschen hem en den matroos zat, niet zoo raakte als bedoeld was. De man werd terstond wegens aanranding weder op de bank der beschuldigden gezet, en kreeg drie maanden harde pad extra. De *Cape Times* noemt dit "een hard vonnis," maar wij verbeelden ons dat ordentelijke lieden blijde mogen zijn als een handelwijs van dien aard niet als kleinigheid wordt opgevat.

LAND GOSEN.—Het volgende van een correspondent van de *Potchefstroomer* uit dit land, gedagteekend 29 Maart, is in verband met hetgeen wij reeds meermalen uit zekere elders verschenen brieven uit Zeerust hebben meêgedeeld, van eenig belang. De advertentie van Moshete, in het *postcriptum* vermeld, herinneren wij ons niet gezien te hebben, maar men weet dat Moshete er voor doorgaat de vrijwilligers uit zijn land te willen hebben. "Nieuws," zegt de correspondent in kwestie, "van hier is maar schaarsch. Alleen weet ik dat er dagelijksch valsche geruchten aangaande de Kaffers inkomen, welke alleen maar voor kennisgeving worden aangenomen, want indien die geruchten iets waars zouden bevatten, moesten wij al lang slaags geweest zijn, doch onder al die geruchten gaan wij met ons werk voort. Wat mij het meest verwondert, is, dat al die geruchten uit hetzelfde oord komen. Onze broeders over de grenzen moeten zich als onder een wolk gevoelen aangaande ons, doch het is altijd goed om ferm gewapend te zijn, want 'goed gewapend is half gewonnen.' Het valt mij ten deel UEd. te melden dat hier in de laatste week eene kiesing werd geopend op verzoek van het publiek, om vier leden voor het Bestuur te kiezen. Er waren zeven kandidaten in het veld, doch het vertrouwen van het volk viel op de heeren C. Weber, P. C. de Villiers, M. W. Vorster en Gert Otto, welke met groote meerderheid gekozen worden. N.B. Juist toen ik dit schreef, werd mij een advertentie van Moshete ter hand gesteld, en daar ik bij zijne bijeenkomst, met de volonteers tegenwoordig was verwonder ik mij over zulk een advertentie. Wat zijn majesteit er mede bedoelt, is mij raadselachtig, want met een deputatie van het Bestuur alhier naar Rumaru hebben zij eene onderhandeling van 11 of 12 dagen gehad, en daar werd een besluit genomen om den Voorzitter te magtigen om de plaatsen te transporteeren aan de volonteers, volgens het Vredestraktaat tusschen Moshete en Montsua, en alhier wordt met de bijeenkomst hetzelfde punt behandeld, geen tittel afwijkende van genoemd Vredestraktaat. Hetgeen wij volonteers vragen, is de grond, duidelijk omschreven en afgegeven door Montsua en Moshete aan de vrijwilligers: en die grond zullen en moeten wij hebben. Wij vergen geen duim meer dan dat. Wie ook de raadsmannen waren van Moshete om zulks te publiceeren, zoeken waarlijk niet de welvaart van Moshete."

POTCHEFSTROOM.—Wij hebben gisteren twee nummers, van 4 en 11 April, van het Potchefstroomsche blad ontvangen, en behalve het een en ander dat wij elders plaatsen—want onze tijdgenoot geeft een rijken oogst van nieuws,—vindt men er heel wat om onder één hoofd te vermelden. Van Boven Mooirivier verneemt onze tijdgenoot dat de tabakoogst er niet goed, de mielieoogst zeer goed staat. Te Lichtenberg is men zeer blijde dat de grenslinie van dit nieuwe distrikt opgemeten is, en het district dus in alle deele klaar is gekomen. "Vrijdag morgen," zoo heet het in het nommer van 4 l.l., "waar het gebeurde in het belang der boeren verdedigd wordt, "werd de heer van der Hoven, als bestierder van den Potchefstroomschen tak der Nationale Boeren Handels-Vereeniging, ten Landdrostkantore alhier beschuldigd een baal wol uit de hand te hebben gekocht, zonder dat dezelve eerst op de markt was opgeveild, en daar in de wet bepaald wordt dat alle produkten eerst op de markt moeten gebragt worden, werden kooper en verkooper beboet ieder met 15 shillings." "Op Zaturdag morgen," heet het verder, "had alhier eene publieke verkooping plaats. De verkooping werd gehouden door onzen prins der Afslagers, den heer W. A. Smith, welke de volgende prijzen verkregen heeft:—Erf No. 223, vroeger bewoond door den heer Webster, aan den heer van der Hoven, q.q. voor £190; Deel Erf No. 222, aan den heer F. C. Botha voor £70; Deel Erf No. 111, het vroegere kantoor van den heer E. W. Pitt, aan de firma F. W. Reid & Co. voor £255; de helft van de Plaats "Witpoort" werd uit de hand verkocht aan den heer C. Rocher q.q. voor £400. Spiders behaalden van £28 tot £32. Aanstaanden Zaturdag zal er weder onder 'de Wilgen' eene groote vendutie van losse goederen plaats vinden." Dr. C. W. du Toit zou, hoopte men, op 20 Mei bij de avondmaalsviering bevestigd worden. "In een zaak welke l.l. Maandag voor het Landdrost Hof alhier diende, waarin de Kaapstadsche Handelsbank eischers waren, betwistte Procureur Zeiler het regt van den heer L. Goldschmidt, een der Likwidatoren der Bank, om eenige schuldenaren van de Bank in regten te roepen, zonder eerst verlof van de Regtbank daartoe verkregen te hebben; en verder als een pleidooi pleitte hij, dat de Bank haar regt op endossanten verloren heeft, daar de promessen niet binnen den bij de wet bepaalde tijd geprotesteerd werden. De Ed. Landdrost heeft zijn vonnis uitgesteld. Waarschijnlijk zullen er nog vele dergelijke defensies in de toekomst gemaakt worden." Eindelijk geeft "een die het goed met de Transvaal meent," in een brief waarin heel wat over Leonidas als Spartaanschen patriot, zwarte soep enz. voorkomt, den volgenden raad: "De ware Patriot moet inzien, dat als hij zijn vaderland waarlijk lief heeft, hij alles moet doen om het land te doen bloeijen, niet op vreemdelingen schelden en ze niet uit het land drijven. Dit land heeft menschen noodig, menschen die voer koopen, brood eten van koorn dat de patriot ook verbouwt, en vleesch eten van ossen die de patriot ook aanteelt. Wij moeten uitvoeren, onder anderen tabak in bladeren in vaten gepakt even als in Amerika. Onze tabak kan concurreeren met eenige Havanna, Portorico of Virginia. *Vreemdelingen moeten* onze goudvelden ontginnen, machineriën invoeren, onze spoorwegen aanleggen en onze banken vestigen, want *wij doen het niet*; *vreemdelingen moeten* onze millioenen kweeperen, appels, perziken, abrikozen, vijgen en andere gedroogde vruchten koopen, want wij laten ze verrotten omdat er geen markt voor is. Katoen, koffij, suiker, indigo, enz., wachten slechts op menschen die ze willen planten om honderdvoudige oogsten in te zamelen. Moeten we weer terug naar de tijden der mandaten, schuldbekentenissen en ruilhandel, veldschoenen, veldbroeken en andere onmogelijke kleedingstukken? Neen, dat willen we niet, patriot of niet. Duizend maal *neen*. Al heeft de patriot zijn vaderland lief, als dit hem niet meer behoorlijk kan voeden, of kleeden gaat liefde te niet. Laten we dan allen zamenspannen om dat eene groote doel te bereiken; dat is den bloei van Zuid Afrika in het algemeen en de Transvaal in het bijzonder."

Humpata.—Lord Mayo, die in Mossamedes aan het jagten is geweest, de gastvrijheid der Portugesen zeer roemt, maakt ook melding van de boeren te Humpata, met wie hij verscheiden malen aan het jagten schijnt te zijn geweest. Uit hetgeen de *Argus* uit zijn schrijven over de zaak mededeelt, blijkt het dat hij de boeren zeer aan koorts vond lijden dat hij met hen als jagtgezelien zeer ingenomen is, en vooral hen zeer prijst om de knappe manier waarop zij wild op een doornboom vervoeren zonder vel of vleesch te schaden. Zij gebruiken thans alleen Martini Henry buksen, als kunnende zij met dezen alle wild van een haas tot een olifant schieten. Uit dezelfde mededeeling leeren wij een voor ons nieuwe verrijking der Engelsche taal kennen, nl. "hippo" voor zeekoe, zijnde dat vervelende "potamus" naar de plek gezonden waar het "graph" wat aan "photo," het "riolet" wat aan "cab" eenmaal vastzat, en andere dergelijke stukken woorden er op te wachten zitten. Krokedillen zijn echter nog geen "croco's" geworden.

Nieuwe Insolventien, 20 April.—Johan Willem Wiese, op Tweekuil, afdeeling Malmesbury, boer; baten, £112 5s. 6d.; schulden, £580 15s.; tekort, £468 9s. 6d.—Daniel du Toit, te Graaff-Reinet, vrachtrijder; baten, £274 16s.; schulden; £440 13s.; tekort, £125 17s.—21 April.—Petrus Frederick Bouwer, op Colliskraal, distrikt Bedford; baten, £700; schulden, £961 2s.; tekort, £261 2s.—John Charles Jones McIntosh, te Grahamstad, leerlooijer; baten, £92 17s. 6d.; schulden, £135 4s.; tekort, £42 6s. 6d.—23 April.—George James Weatherland, te Dordrecht, afdeeling Wodehouse, zadelmaker; baten, £204 18s.; schulden, £336 15s.; tekort, £131 17s.—Samuel Hamish Blair McDonald, op Draaibosch, afdeeling Komgha, hotelhouder; baten, £3,547 10s. 8d.; schulden, £3,834 7s. 11d.; tekort, £286 17s. 3d.—Johannes Petrus Pretorius, Jr., op Vaalkop, distrikt Middelburg, boer; baten, £148 10s.; schulden, £286 4s.; tekort, £137 14s.—Adriaan Samuel Albertus Jurgens, van de afd. Paarl; Hermanus Francois Gerhardus Lombaard, te Oudtshoorn, en Louis Johannes Botha, C.zoon, op Rust en Vrede, Cango, afdeeling Oudtshoorn; gedwongen sekwestraties, provisioneel toegestaan; baten en schulden niet bekend.

K. W. Townsche Boerenvereeniging.—Op de laatstgehouden vergadering dezer Vereeniging werd onder andere brieven een gelezen van die van Opper-Albany, waarin het houden van een boerencongres vóór de Parlementszitting werd geraden. Dit denkbeeld werd door sommigen bestreden omdat zulke congressen geen goed deden, door anderen omdat de Parlementszitting weldra plaats hebben en er dus geen tijd voor een congres zijn zou; maar een voorstel, door Kol. Schermbrucker ten sterkste ondersteund, om zich geneigd tot het zenden van afgevaardigden te verklaren, ging er door. Na eenige discussie over een anderen brief, waarin het eischen van een nieuwe Wet op de Brandziekte werd aanbevolen, kwam, bij de voorstelling van een nieuw lid, de vraag ter sprake of men iemand die tegen het eind van het jaar werd voorgesteld, niet zijn bijdrage voor dit, tevens voor het volgende jaar zou aanrekenen; maar een der leden vond dat de Vereeniging geld noodig had, en liet de zaak in het water vallen. Een voorstel van den heer J. Landrey Sr., om het brandmerken van paarden en grootvee voor alle eigenaars verpligtend te maken, ging er door, in weerwil van de oppositie van hen die vonden dat zoo doende blanken met Naturellen gelijk gesteld zouden worden. De heer Cooper stelde voor dat het verlaten van Basutoland de beste belangen der Kolonie zou benadeelen, en lichtte dit voorstel toe met een rede waarin hij verklaarde dat als men Basutoland vrijliet, de Vrijstaat er gauw mee klaar zou komen, maar dit als een zeer treurig vooruitzigt voorstelde, want die vrije Republieken deden geen goed, het was een groote fout van de Britsche Regering geweest om haar bestaan ooit toe te laten, en alleen zij die onder Hollandschen invloed waren konden ze begunstigen. Hij was voor de Monroe leer, mits zij door Engeland hier werd in het werk gesteld, en het speet hem zeer dat de Engelschen die vervelende "boers" na het gebeurde aan Bronkhorstspruit niet tot pap hadden geslagen. Kol. Schermbrucker kwam hiertegen op in een toespraak tusschen vleesch en visch in, beweerende dat de vraag wat de Vrijstaat zou kunnen doen nog niet door Boerenvereenigingen mogt besproken worden, dat de voorstellen in het Parlement tot het verlaten van Basutoland gedaan, er niet toe leidden om de Basuto's hun regten a's Britsche onderdanen te ontnemen, enz. Hij geloofde niet dat de "Dutch" de kwestie zouden te berde brengen welke natie hier baas zou zijn, en hij verklaarde zich stellig tegen kleine republieken als die van Stellaland en land Gosen. De heer Blaine, M.L.A., noemde het verlaten van Basutoland het geringste van twee kwaden, er Kol. Brabant gaf zijn afkeuring te kennen van al wat strekken kon om onaangenaamheid tusschen Engelschen en Hollandsche Afrikaanders te wekken. De heer Grey stelde als amendement voor dat Basutoland verlaten moest worden. Kol. Schermbrucker zeide dat verlaten in allen geval beter was dan de Basuto-politiek der tegenwoordige Regering; en na nog eenige discussie, waarin de heer Landrey Sr. zeide dat de Basuto's een goed pak ransel moesten krijgen, en de heer Cooper tegen den heer Schermbrucker als tusschen de partijen inzeilende, en tegen den *Zuid-Afrikaan* als anti-Engelsch en een opstoker der trekboeren te velde trok, werd het amendement Schermbrucker aangenomen.

Moord te Lichtenburg, Transvaal.—"Op den 3den dezer," zegt de *Potchefstroom* van 11 l.l. "kreeg de Waarn. Commissaris van Lichtenburg berigt, dat er een moord gepleegd was, op of omtrent den 29sten Maart l.l. in het district Zeerust. Dadelijk werd aan den Veldcornet J. H. de la Rey kennis gegeven, die zich nog dienzelfden nacht op weg begaf in gezelschap van den assist. Veldc., de heer Hans Steynman, en den klerk v. d. Com., de heer C. Hooyer, om een onderzoek in te stellen. De gegevens die zij ontvingen komen op het volgende neder:—Op den 29sten Maart l.l. ging Lewies Laas, zoon van den ouden heer Laas, woonachtig op de plaats "Leeuwkuil" in het distrikt Zeerust, met de beesten uit naar het veld en nam zijn geweer mede. Daar de jonge man buitengewoon lang weg bleef, werd de oude vader ongerust, en ging naar een wagen van een wildjager, den hr. Brits, welke niet ver van zijn woning verwijderd staat, en vroeg hem te helpen zoeken. Men zocht Vrijdag, Zaturdag en Zondag. De vader was in hevige onrust. De heeren Brits zochten mede en de zoon van den heer Brits kwam op een gat, 2000 treden van de woning van den heer Laas. Het gat was toegemaakt, en als door eene bestiering kwam men er op af. En wat zou men vinden? Daar lag de zoon vermoord, met zijne beenen naar boven en het hoofd naar onderen. Een doek om het hoofd en bovengedeelte van het lijk, over het baatje heen gebonden (zeker om de bloedsporen te verhinderen) benevens een stok, waar de gebrekkige vermoordde mede liep, op zijn ligchaam in het gat. Men haalde het lijk er uit; men moest het uitgraven, zoo vast zat het er in. Het hoofd was gedeeltelijk verbrijzeld. Men deed geen verder onderzoek. Het lijk was in een groote staat van ontbinding. De vader en zijne medehelpers deden het lijk in een kombaars en begroeven het op eene andere plaats. Een *post-mortem* onderzoek zal echter zeker spoedig worden bevolen door den Publieken Aanklager, die van het gebeurde nog rapport kreeg vóór de post vertrok. Alles moest haastig gaan om hem rapport te leveren. De verklaringen, door Veldcornet de la Rey genomen, werden hem opgestuurd. De wakkere Adsistent-Veldcornet Steinman deed een reisje naar Kopello, om te zien of men niet de Kaffer, waar men suspicie op had, kon vinden. Men zeide de Kaffer daar gezien te hebben. Toen Donderdag Lewies Laas vermist werd en de vader geen rust had, hoorde men in den avond de beesten in het land. Daar stond een paard vast aan een wagen, en een zadel en toom en onder. De oude heer Laas ging uit, en toen hij weder kwam, was paard, zadel en toom verdwenen. Nu zat men zonder paard. Wat nu te doen (daarom kwamen de rapporten zoo langzaam). Maar ook hier werd weder als door een wonder in voorzien. Op 5 April komt een wagen in en op die wagen zat een Kaffer. De heeren Brits en Liebenberg bragten de ellendeling in; de heer J. H. Oberholzer van de Zoutpan had het berigt vernomen en vond den kaffer met paard, zaal, toom, onderbaatje en hoed van den vermoorde. Men vroeg hem wiens onderbaatje hij aan had, toen men het hem liet uittrekken, waarop de ellendeling antwoordde: "van die baas die ik vermoord heb." Nu zit hij in het blok, want de tronk is hier ellendig, zijn handen zijn ook stevig vastgemaakt. God geve dat hij niet ontsnappe! Gij kunt u niet voorstellen wat het was om den ouden eenvoudigen grijsaard en de oude moeder van den vermoorde te hooren en te zien, in één woord het is niet om te beschrijven. De ellendige kaffer was eenige dagen te voren uit de dienst van Laas ontslagen."

In de volgende Insolvente Boedels zal morgen ten 10 ure ten overstaan van den Meester vergadering worden gehouden:—Martha Maria Theron en Willem Adriaan V. J. Theron, eerste; William Johnson & Co., tweede; Michael Barry, wijlen John Jos. Barry, Joseph Heath, William Hosking en Cornelis J. Wantenaar, derde.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

DU PREEZ TE ROBERTSON.

ROBERTSON, 21 April.—Gisteren avond was er alhier erg zwaar weder vergezeld van donder en bliksem en er zijn teekenen van regen heden namiddag.

De heer du Preez zal de stemgeregtigden heden namiddag toespreken.

DE HEER DU PREEZ EN ZIJNE KIEZERS.

ROBERTSON, 23 April 1883.—Een groote en invloedrijke vergadering van kiezers is hier heden gehouden om den heer du Prees te ontmoeten. Nadat er verscheidene toespraken waren gehouden antwoordde de heer du Prees met de voornaamste politieke kwesties van den dag uitvoerig te bespreken, tot voldoening van al de aanwezigen. Een besluit om hem te steunen werd eenparig aangenomen.

QUEENSTOWN, 21 April.—De schandaalzaak is onderzocht door een comité dat weigerde haar voort te zetten. Men zegt dat de beschuldigde de beschuldigers zal vervolgen.

RONDGAAND HOF TE COLESBERG.

COLESBERG, 21 April.—Jephtha Ferris, een basterd, beschuldigd van een onnatuurlijke misdaad, is door het Rondgaand Hof alhier veroordeeld tot zeven jaren tronkstraf en 25 met de kats. Jan Tontjes en Jan Stadhouder, zijn wegens inbraak en brandstichting gevonnisd tot vijf jaren gevangenisstraf ieder, en Tom, een Zulu, beschuldigd van moord op een konstabel, James Kirsten, is ter dood veroordeeld. Laatstgenoemde gevangene werd verdedigd door advokaat Blaine.

DE STANDARD BANK TE GEORGE.

GEORGE, 21 April.—Inspekteur Mair kwam hier gisteren avond van Oudtshoorn aan, naar men denkt om onderzoek in te stellen naar de jongste verwikkelingen in den plaatselijken tak van de Standard Bank.

Gisteren avond was er een zware donderstorm en het weder is nog dreigend.

ZWAAR WEDER TE MOSSELBAAI.

MOSSELBAAI.—21 April.—Er was een zware donderstorm gisteren avond vergezeld van veel regen. De regenmeter toonde een val van drie vijfde van een duim aan.

FRASERBURG, 23 April 1883.—Fraaije en frissche regens zijn in dit distrikt in de laatste dagen gevallen, en thans regent het zeer sterk en zijn er geen teekenen aan den hemel dat de wolken wegraken. Vele boeren zijn wegens den gezwollen staat der rivieren niet naar het Nachtmaal kunnen komen. Zakrivier wordt gezegd geheel vol te zijn. Ds. Rossouw, de nieuwe Ned. Ger. predikant, geeft veel genoegen. Men geeft hier met veel belangstelling acht op de handelingen der Besproeijingscommissie. In een distrikt als dit, nieuw en met een groote uitgestrektheid kroonlanden, zou een plan van Regeringswege groot voordeel kunnen aanbrengen.

REGEN IN CALVINIA.

CALVINIA, 23 April.—Sedert Vrijdag is er 2½ duim regen gevallen. Men denkt dat het over een groot gedeelte van het distrikt geregend heeft. Het weder is nog dreigend.

SCHADE AAN DEN SPOORWEG.

BEAUFORT-WEST, 23 April.—Het heeft in den omtrek maar niet in deze stad geregend. De trein van Zaturdag was laat, daar de linie te Buffelsrivier weggespoeld was.

Regter Jones en familie zijn hier op weg naar Kimberley doorgegaan.

MOORD.

PORT ELIZABETH, 23 April 1883.—Dezen morgen werd berigt, dat een Italiaan, Albrum genaamd, vermoord gevonden is bij de Zwartkopsrivier. Veldkornet Kellig en sergeant Buckley hebben een onderzoek ingesteld en bevonden, dat de moord gepleegd was door een Zulu, genaamd Fire, op Zondag avond. De moordenaar is gearresteerd. De gevangene zegt, dat hij Albrum doodde, omdat deze dreigde hem te dooden. Het hoofd van den verslagene was verpletterd door een zwaren steen. Hij had geld bij zich, dat evenwel niet is aangeroerd.

BERIGTEN VAN DE DIAMANTVELDEN.

KIMBERLEY, 21 April.—De heer Hutton is ziek, maar niet dood zooals gisteren werd getelegrafeerd. Het gerucht werd van goeder hand rond gestrooid.

KIMBERLEY, 22 April.—Zekere James S. Gibbs is Vrijdag namiddag in De Beers-mijn gedood.

Herman en Stone, beschuldigd van brandstichting, stonden gisteren teregt. Het Hof zat tot drie uur heden morgen toen een uitspraak van schuldig werd ingebragt. De jury had drie uren lang beraadslaagd. Het vonnis is uitgesteld.

De heer Goch sprak gisteren avond op het Marktplein een groote vergadering van omtrent 2000 personen toe. Er werd unaniem een votum van vertrouwen aangenomen.

VRIJSTAAT.

Ontvangen en gepubliceerd op 21 April, 3 n.m.

FAURESMITH, 21 April.—Het Comité van bestuur heeft het fouilleer-stelsel aangenomen.

Op een bijeenkomst van Rorichs kiezers is eenparig een voorstel tot de herkiezing van Sir John Brand aangenomen.

De Fauresmith Maatschappij heeft een prachtigen diamant van 112 karaten gevonden.

NATAL.

Ontvangen en gepubliceerd op 21 April, 10 v.m.

DURBAN, 21 April.—De heer John Robinson heeft een groote en invloedrijk geteekende requisitie aangenomen om zich voor de stad Durban verkiesbaar te stellen. De hoofdinhoud van zijn antwoord dat in de *Mercury* van heden morgen verscheen is, dat zijn inzigten over de kwesties van den dag zoo wel bekend zijn het noodeloos is ze te herhalen en dat bij het onverstandig oordeelt om nu een omschreven politiek vast te stellen.

Het is zeer waarschijnlijk dat er hier geen verkiezingsstrijd zal plaats vinden.

De door de *Coldstream* alhier aangebragte koelies zullen op de "Bluff" aan wal worden gezet en daar vijf dagen in quarantime gehouden worden, zullende dan het tijdperk van een-en-twintig dagen sedert het laatste pokkengeval genezen is verstreken zijn.

DE KRIJG MET MAPOCH.

Ontvangen en gepubliceerd op 23 April, 6 n.m.

NEW-CASTLE, 23 April.—Het nieuws van het oorlogstooneel is schraal. De Koloniale kanonnen zijn aangekomen en Mapoch weet dit. Een laatste fort zal opgerigt worden op den top van Mapochs-berg, wat men denkt dat de rebellen tot het uiterste zal brengen, daar er geen gemeenschap met de belegerden zal kunnen gehouden worden zonder te worden opgemerkt. Het fort zal bezet worden door mannen uit Potchefstroom en Heidelberg. Men heeft het raadzaam geoordeeld om het opperhoofd Tappis in zijn plek te laten, daar hij zijn vee overgegeven heeft. De uitgravingen te Spitskop zullen niet welslagen, daar de vijand ze gedurig opvult met doornbosschen onderaan en grond daarop. De vijand is van ammunitie voorzien, van men weet niet welken kant.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

[Kamernieuws: de crisis.—Koninklijk Huis.—Tentoonstelling.—Aardbeving.—Het weder, enz.—Berigten].

27 Maart 1883.

Kamernieuws.—De ministerieele crisis is nog niet ten einde. Eerst hoorde men slechts van "private conferentien," tusschen den Koning en Graaf van Lijnden, waaruit werd opgemaakt dat Z.M. nog maar niet van dien minister scheiden kon. De vrees voor een ministerie-Van Lijnden III bleek echter, voor het oogenblik, onnoodig, want aan den Oud-minister Van Heemskerk en niet aan Van Lijnden werd opgedragen een ministerie te vormen. Van Heemskerk zocht acht dagen lang naar een half dozijn personen, kleurloos genoeg om weer een ministerie-Van Heemskerk zamen te stellen, doch moest de zaak opgeven. Daarop werd de voorzitter der Tweede Kamer, Van Rees, met de vorming van een ministerie belast. Hij zou, zoo meende men van liberale zijde, wel een *krachtig* liberaal kabinet in het leven kunnen roepen, doch . . . Van Rees heeft er geen kans toe gezien en heeft, na eenige dagen tobbens, zijn mandaat als kabinetsformeerder weer neergelegd. Na hem is de heer Gleichman opgestaan om een kabinet te vormen, een sterk liberaal kabinet, doch ook hij is niet geslaagd en heeft de zaak opgegeven. De liberale partij is zoo onderling verdeeld, dat zij niet als partij kan optreden om het land te regeeren, schoon zij in de Kamer over een meerderheid van stemmen te beschikken heeft. De eenige partij, die goed aaneen gesloten gelederen heeft, is de anti-revolutionaire, doch, of zij bereid is om de regeering te aanvaarden indien zij daartoe thans werd geroepen is zeer de vraag. Kuijper zou Binnenlandsche Zaken kunnen nemen, Lohman Justitie, Keuchenius Koloniën, doch de priester Schaepman, de woordvoerder van de Roomschen, zou op de portefeuille van Buitenlandsche Zaken de hand leggen, en dat gaat niet. Zonder de Roomschen kunnen de anti-revolutionairen op dit oogenblik geen kabinet vormen, en het huwelijk der oude Geuzen-partij met de Roomschen is zoo min begeerd als veelbelovend. Waarschijnlijk krijgen we nu een zamengeflanst ministerie, dat zonder levenskracht optreedt, of wel een ministerie-Van Lijnden III, waarvan iedere politieke partij evenzeer walgt, doch dat onder de omstandigheden onvermijdelijk zal blijken. Totdat het kiesstelsel veranderd is en wij eens een kamer krijgen, die het volk vertegenwoordigt.

Naar berigt wordt zal ons Prinsesje de reis meemaken met den Koning en de Koningen naar Engeland in Mei. Het is eigenlijk zeer gevaarlijk om de geheele Koninklijke familie, Kroonprins uitgezonderd, aan zulk een bezoekreisje te wagen, te meer daar de *Valk*, het schip dat H.H. M.M. moet overbrengen, al oud is en onze kusten gedurig met zware stormen bezocht worden. Ook is het in Engeland met al die dynamieterij alles behalve veilig. De Staten moesten het niet toelaten dat het prinsesje over zee gaat. Onze Kroonprins zal eerstdaags weer in het publiek verschijnen gelijk een Kroonprins betaamt en de hoftwisten tusschen hem en den Koning moeten wat bijgelegd zijn. Onze prins heeft een degelijke vrouw noodig—doch het schijnt moeijelijk om die onder de huwbare prinsessen te vinden.

De Tentoonstelling.—Door het bestuur van den Amsterdamschen journalistenkring wordt bekend gemaakt dat er op het terrein der Tentoonstelling een paviljoen, met ruime leeszaal, correspondentiezaal, salon en bureaux zal ingerigt worden ten behoeve van de binnen- en buitenlandsche journalisten, die de Tentoonstelling zullen bezoeken. De betreffende circulaire is onderteekend door de heeren Van Duijl, voorzitter, hoofdredacteur van het *Handelsblad*, de Veer, (*Nieuws v. d. Dag*), Dr. Kuijper, (*Standard*), Van der Heuvel, de Koo en Enklaar. [Zij die dr. Kuijper altijd voorstellen als een enghartige drijver, kunnen, in het voorbijgaan zij het aangemerkt, ook hieruit weer zien hoe ongegrond zulke voorstellingen zijn, daar hij (dr. Kuijper) wel degelijk met menschen van allerlei rigting zamenwerkt en besturen vormt waar het niet bepaald godsdienstige zaken geldt].

De subscriptie, regt gevende op toegang tot de Tentoonstelling gedurende het geheele saizoen, is gesteld op £2.10s. voor een heer en ruim £1.10s. voor een dame. Erg duur. De prijs der gewone toegangskaarten is nog niet bekend gesteld. Er zullen ook, door een private onderneming, kaarten verkrijgbaar gesteld worden tegen even £2, waarmede de houder gedurende twee dagen de Tentoonstelling, het Panopticum, de Artis, het Panorama enz. bezigtigen kan en daarenboven gehuisvest wordt met ontbijt en diner. Al het mogelijke zal worden gedaan om vreemdelingen behoorlijk te ontvangen en het verblijf in de hoofdstad aangenaam te maken. De Prins van Wales zal, naar men verneemt, de opening der Tentoonstelling bijwonen en met zijn gevolg logeeren in het paleis op den Dam. Ook de Shah van Perzië wordt verwacht. Als het weder toch maar spoedig eenigszins gunstig wordt. Voor ambachtslieden van buiten, die de Tentoonstelling zullen bezoeken, is gelegenheid opengesteld in het *Passantenhuis* te logeeren tegen slechts 2s. 2d. per dag, de kost ingesloten.

Aardbeving.—In den vroegen morgen van 17 Maart zijn er te Amsterdam en omstreken tot aan Utrecht en in de Haarlemmermeer eenige ligte schokken van aardbeving waargenomen. Eerst meende men dat er weer een kruitfabriek in de lucht gesprongen was, doch later bleek dat er werkelijk een aardschudding had plaats gevonden. Zijn deze "bevingen" overal gevreesd, in Holland kunnen zij dubbele vrees wekken, daar het land op vele plaatsen lager ligt dan de zee en de "vaste" bodem erg los is,—zoo los, dat het ophoogen met zand van het tentoonstellingsterrein den grond op andere plaatsen schijnt weg te drukken. Daar de meeste huizen, die tegenwoordig rondom en in Amsterdam gebouwd worden, geen stevige Noordwester zonder gevaar kunnen doorstaan, kan men ligt nagaan welk eene verwoesting door een ietwat zware aardbeving zou worden te weeg gebragt.

Het weder, altijd wat ongestadig in Maart, schijnt met alle berekeningen en weêrvoorspellingen te spotten. Gedurende Januarij hadden wij weinig of geen vorst; Februarij was zeer zacht en het begin van Maart, schoon zeer stormachtig, toch niet koud. Op den lentedag echter, 20 Maart, is het aan het vriezen gegaan zooals het den ganschen winter niet gedaan heeft en het aardrijk is thans met sneeuw bedekt alsof het Kerstmis ware. Sommige stellen deze weersverschijnsels op rekening van "de komeet," terwijl weer anderen het ongestadige weêr toeschrijven aan "al dat reizen en zoeken naar de Noordpool." Zeker is het dat ontzaggelijke massa's ijs in het hooge Noorden losraken en zuidwaarts drijvende eene geheele verandering in de temperatuur te weeg brengen.

Hartverscheurend zijn de berigten die van Urk en vooral van Moddergat komen omtrent de verliezen in kostbare menschenlevens en in schepen gedurende de jongste stormen geleden. Meer dan 100 visschers zijn omgekomen. In den nood der weduwen en wezen tracht men door collecten leniging aan te brengen. Er zijn daartoe weer commissiën gevormd, schoon er teregt stemmen opgaan tegen de wijze waarop sulke commissiën dikwijls met de door hen ontvangen giften handelen. 'Adres aan de collecten v o Transvaal door sommige comités opgepot tot men er geen weg meer mede wist, in plaats van ze dadelijk aan de hulpbehoevenden uit te deelen, en nu ook weer aan de Adder-commissie die met zakken vol geld zit en er geen raad mede schijnt te weten.

Korte berigten.—Mej. Dr. Jacobs, de eerste vrouw die in Nederland het doctoraal examen heeft afgelegd en de arts-diploma heeft verkregen, heeft bij den gemeenteraad te Amsterdam aanzoek gedaan om op de kiezerslijst te worden geplaatst. Dit is haar echter geweigerd op grond dat geen vrouw in Nederland kiesregt kan uitoefenen. De letter der wet zwijgt hier echter op dit punt.—In den gevel van het huis door Groen van Prinsterer bewoond te 's Hage, en dat thans als geregtshof dienst doet, zijn twee gedenksteenen geplaatst in herinnering aan Groen en zijne gade, die daar van 1838 tot aan hun dood gewoond hebben. Het denkbeeld werd eerst aangegeven door Mevr. Bosboom-Toussaint in haar jongsten roman en is daarna door Keuchenius voor de Kamer gebragt.—De plegtigheid droeg een familie-karakter.—De Luitenant, Baron van Asbeck, die zich bij de ramp te Muiden zoo knap gedragen heeft, ontving dezer dagen van zijne kameraden een prachtig bronzen beeld op marmeren kolom, met een toepasselijk opschrift.—Ds. J. P. Hasebroek te Amsterdam zal tegen Mei a.s. zijn emeritaat nemen. Oud worden zulke mannen wel, doch zonder te "verouderen." Beiden "Jonathan" (Hasebroek) en "Hildebrand" (Beets) zijn nog frisch als in de dagen der jeugd.—Dat Buskes "bedankt" heeft als lid der Transvaalsche Regering geeft onder de vrienden van Transvaal hier te lande veel voldoening. Moge zijn voorbeeld in dezen gevolgd worden door allen die, als hij, reden hebben om zich zoo stil mogelijk te gedragen, gedachtig aan de spreuk: die in glazen huizen wonen moeten met geen klippen gooijen. De heer de Marez Oyens te Amsterdam, ook in Z. Afrika wel bekend als een der mannen van het *Reveil*, is overleden. Hij bereikte den ouderdom van 72 jaar.

SUTHERLAND.

(Van een Correspondent).

18 April 1883.

Het is hier regt droog, doch het weder is mooi en belooft veel. Terwijl ik schrijf regent het hier op het dorp, en het schijnt of er in andere gedeelten van het distrikt ook fraaije buijen uitzakken. De nood was hoog gerezen, maar de Heer geeft weer uitkomst.

Op den 15den dezer werd alhier het Heilig Avondmaal gevierd. De opkomst was boven verwachting groot. Op Zaturdag namiddag werd door den leeraar (Ds. Reyneke) aan de gemeente verzocht om dien avond iets bij te dragen tot het verkrijgen van een planken vloer in ons kerkgebouw. Bij die gelegenheid werd de aanzienlijke som van £52 10s. bijeengebragt. De zware tijden in aanmerking nemende, kan het niet worden ontkend dat de gemeente van Sutherland een open hart heeft voor de zaak des Heeren.

Met onze school op het dorp gaat het regt goed. Het is maar jammer dat onze buitenmenschen over het algemeen genomen, zoo traag zijn om hunne kinderen te zenden.

Ds. Reyneke en zijne gade zijn onder de gemeente zeer geacht, en het zou voor de gemeente van Sutherland een harde dag wezen, indien zij ons mogten verlaten, wat wij echter niet verwachten, want zij schijnen ook onder ons regt tevreden te wezen. Het eenige is, dat de zaken naar Ds. Reyneke zin niet gauw genoeg kunnen regt komen, daar hij zeer vurig is, en alles graag in goede orde hebben wil. Doch in alles is al een groote verbetering te bespeuren en hij schijnt meer en meer zich tevreden te stellen. Ik denk andere vakante gemeenten behoeven er niet aan te denken om op hem een beroep uit te brengen. Men kan hem niet anders dan als een waren zielenverzorger beschouwen, waaraan de gemeente van Sutherland zeker de grootste behoefte heeft, daar zij al 28 jaren als het ware vakant was. Dus, hij zal zich niet door een mooijere woning of grooter som geld van hier laten vervoeren.

Op Zaturdag den 14den dezer, werd alhier op het dorp in de publieke kantoren een publieke vergadering gehouden, met het doel om een Boerenwinkel alhier op te rigten. De heer A. C. Snyman werd bij die gelegenheid als voorzitter en de heer W. F. Maritz als secretaris gekozen. Men kwam ten volle overeen om een winkel op te rigten en een voorloopig Comité, bestaande uit de heeren A. Snyman, Abr. Vlok, J. F. Cloete J. Fzn., N. P. Steenkamp, A. C. Vlok, D. Muller en W. F. Maritz werd gekozen. Dadelijk werden de lijsten geopend en voor de som van £800 is alreeds geteekend. Wij wenschen hun het beste succes, en hopen dat hun Boerenwinkel binnen kort mag geopend worden, en dat andere plaatsen hun voorbeeld mogen volgen, en Afrika maken tot hetgeen hij wezen moet.

De twee afgevaardigden van het Provinciaal Bestuur van den Afrikaner Bond zullen den 15den Mei aanst. van hier vertrekken naar Richmond om de vergadering bij te wonen op den 22sten Mei. Zij zijn de heeren Jan Goozen en W. F. Maritz. Mogen de Bond en Vereeniging tot goede schikkingen komen.

Van een anderen Correspondent.

19 April 1883.

Daar het de eerste maal is dat ik openlijk in de nieuwsbladen schrijf, zoo hoop ik dat UEd. mij een plaatsje wilt vergunnen in uw veel gelezen blad.

Ik kan niet nalaten iets te melden van ons bloeijend dorp. Wij hebben een heerlijk Avondmaal gehad, zijnde de opkomst in de zware droogte zeer groot, zoodat de kerk bijna te klein was. Onze jeugdige leeraar heeft met onafgebroken vlijt gearbeid. Zijne tekst was over den verloren zoon uit Luk. 15, en wel voornamelijk over diens terugkeeren tot zijnen vader. Zoo moest de zondaar ook opstaan tot den Heer door Jezus. De preek was verrukkend schoon. Er werden vele tranen gestort. Bij die gelegenheid zijn er ook 17 kinderen tot ledematen aangenomen. De voorstelling was indrukwekkend en 16 van hen namen deel aan het Heilig Avondmaal. Welk een genoegen voor de ouders! Verder hadden wij Zondagavond een biduur om regen. Het werd gehouden door een drietal, dan werd er een versje gezongen en dan baden weder drie anderen. Eindelijk dacht onze leeraar na zoovele gebeden, dat als het den volgenden dag niet regende, dan zou zulks toch zeker van deze week gebeuren, en ziet heden avond hadden wij een fraaijen regen op vele plaatsen, en wij hopen dat de Heer ons verder wil zegenen, hoewel onverdiend, want in de laatste drie jaren sukkelen wij met droogte, waardoor kerk, ons land, ja, alles kwijnt, en blijft de regen weg hoe zal het dan met ons gaan? Maar wij hebben goeden moed: als de nood op het hoogste is dan is de redding nabij. Wij hopen dat ook in Namaqualand spoedig uitkomst mag komen, en dat de gebeden die daarvoor worden opgezonden mogen verhoord worden. Ik zou veel meer kunnen schrijven, maar daar het de eerste maal is, zoo hoop ik dat UEd. tevreden zult wezen. Met onze school gaat het goed, en de dokter is gelukkig in zijn praktijk, en als vrederegter doet hij veel voor ons, laat eene prachtige vangdam maken door de bandieten, ja, met één woord, hij is een menschenvriend.

HET NAMAQUALANDSCHE FONDS.

Het Hoofdbestuur van de Z. A. Boerenbeschermingsvereeniging erkent de ontvangst van de volgende bijdragen voor dit Fonds:—

	£	s.	d.
Reeds erkend	£1,985	13	10
Van den heer J. J. W. van Zijl, gekollekteerd te Richmond	27	18	0
Van den heer A. C. Kock Jr., gekollekteerd in de N. G. Kerk te Malmesbury	42	0	0
Van den heer J. H. Botha, uit naam van de leden van den Boschbergtak van den Afrikaander Bond	15	0	0
Van Ds. B. B. Keet, bijdragen van leden der N. G. Kerk te Peddie	7	0	0
Van Ds. M. P. A. Coetzee, Jr., leeraar der Geref. gemeente te Burgersdorp, gekollekteerd in zijne gemeente	9	0	6
Van Ds. J. C. Reyneke, gekollekteerd in de N. G. gemeente te Sutherland	11	0	0
	£2,097	12	4

Men zende zijne bijdragen aan den Waarnemenden Thesaurier, den heer J. H. Hofmeyr, Oranjestraat Kaapstad.

DE BRANDEWIJNBELASTING.

VERGADERING AAN HET STRAND.

L.l. Zaturdag namiddag werd aan het Strand van Somerset West, ten huize van den heer Hendrik Bosman (Bottelarij) eene vergadering van Wijnboeren gehouden, om te beraadslagen over den tegenwoordigen lagen prijs van kolonialen brandewijn en over de beste gedragslijn die de wijnboeren zou ten kunnen volgen indien er veranderingen in de bestaande accijnsacte ter volgende Parlementssessie mogten worden voorgesteld. Er waren ongeveer vijftig wijnboeren van Somerset West, Moddergat, Stellenbosch, Bottelarij, Stellenboschkloof, Paarl, Groot- en Klein Drakenstein, Wellington, en zelfs een uit Piquetberg tegenwoordig.

De heer J. H. Hofmeyr, Jr., L.W.V., werd als vertegenwoordiger van een onzer voornaamste wijnbouwende distrikten, tot voorzitter gekozen.

De voorzitter legde het doel der vergadering uit en schetste eenigszins den weg, dien, naar hij meende, de vergadering zou moeten inslaan, om eene ordelijke behandeling der eenigszins ingewikkelde questie te bekomen, en verzocht daarop de aanwezigen om voorstellen te doen.

De heer Izaak du Plessis (Paarl) zeide daarop, dat hij, hoewel geen wijnboer, zou voorstellen:—"Dat deze vergadering van gevoelen is, dat de tegenwoordige lage prijs van onzen brandewijn te wijten is aan het feit, dat, wegens de wetsverandering van het vorige jaar, de groote stokers niet kunnen mededoen aan het brandewijnstoken."

De voorzitter vroeg wie dat secondeerde?

De heer Frans Retief (Drakenstein):—"Indien de heer du Plessis het woord "grootelijks" achter "onzen brandewijn" wil inlasschen, zal ik het secondeeren."

De heer du Plessis nam hiermede genoegen. Er volgde toen eene lange discussie over de differente oorzaken van de gedruktheid des brandewijn- en wijnhandels. Van den eenen kant werd gewezen op den algemeenen benarden toestand des lands, op gebrek aan geld en aan vertrouwen, op het stilstaan van alle speculatiën, op Natalsche en Transvaalsche competitie, op den grooten brandewijn voorraad die nog van het vorige jaar over is, en op de vrees des koopmans dat het Parlement weder aan de accijnsbelasting zal gaan tornen. Tevens hield men staande, dat zelfs al mogt de groote stoker accijnsvrij zijn, hij zijn brandewijn eer voor minder dan voor meer dan den prijs van dopbrandewijn zou moeten verkoopen, d. i. voor £14 of £15 per legger, maar dat hij, tegen zoodanigen prijs, niet meer dan £2 5s. voor den wijn van den boer zou kunnen betalen, zoodat het hem per slot van rekening veel voordeeliger zou uitkomen zijn wijn zelf te verstoken.

Daarop werd van den anderen kant geantwoord, dat de grooter stoker veel beter dan de boer zijn brandewijn in den handel zou kunnen brengen en eerder dan hij hooge prijzen er voor bekomen, en ook dat de kleine ketels van den boer wel goeden dopbrandewijn, doch geen ordentelijken wijn-brandewijn kunnen leveren.

Het wederantwoord hield in, dat, niettegenstaande de beweerde groote bedrevenheid van de groote stokers in het bekomen van hooge prijzen, de meesten hunner bankroet waren gegaan, en dat, hoewel de Cango-boeren al de opbrengst hunner wijnstokken verstoken in hunne kleine ketels, cango-brandewijn toch ruim zoo geliefd is in het land als zelfs het beste produkt van den grooten stoker.

Ter stemming gebragt zijnde werd het voorstel van den heer du Plessis met bijna unanieme stemmen verworpen.

De heer Gideon Joubert, Veldkornet, (Stellenbosch Kloof) stelde nu voor:—"De tegenwoordige accijnswet worde niet veranderd, maar blijve bestaan." Hij wees op het enorme voordeel, dat de wijnboer onder die wet boven den grooten stoker genoot, onverschillig of de laatste Koloniale dan wel ingevoerde materialen verstookte—een voordeel dat hij wis en vast zou verliezen indien het bestaande onderscheid in zijn voordeel van een shilling per gallon werd afgeschaft, zelfs al werd den van ingevoerd materiaal verkregen brandewijn ook dubbel belast. Daarbij werd herinnerd dat het onmogelijk zou zijn voor zelfs den slimsten accijns-inspekteur om, indien er gemalen mielies, gerst, rog of kafferkoren in eene stokerij werd gebragt, te zeggen of dat gemaal van binnenlandsche dan wel van uitheemsche afkomst was; dat daar de prijs van Koloniaal graan doorgaans weinig verschilde van ingevoerd graan, het voor de wijnboeren er niet veel op aan zou komen of de groote stoker het eene en niet het andere graan verstookte; en dat de vernietiging van de tegenwoordige wet ten gunste van eene dubbele belasting op brandewijn van ingevoerd materiaal verkregen slechts zou leiden tot het verrijzen van groote graanstokerijen aan de grenzen en tot de beperking van het verbruik van dop- en wijnbrandewijn bij het Westen der Kolonie.

De heer Anton Bredell secondeerde het voorstel, dat, ter stemming gebragt zijnde, met bijna algemeene stemmen doorging. Althans er werd geen enkele hand er tegen opgehouden.

Nu werd er eene andere vraag besproken t.w.:—Hoe gehandeld indien de Regering en het Parlement, door het geldgebrek er toe gedrongen, niettegenstaande de hevigste protesten van den wijnboer er tegen, toch weder gaat tornen aan de accijnsacte om wat meer geld dan zij thans er uit krijgt er uit te halen?

In den loop eener eenigszins langwijlige discussie over dit punt, werd er aan herinnerd dat terwijl de tegenwoordige acte haast niets opbragt, het Gouvernement toch heel wat aan accijns-inspecteurs moest besteden, en dat er eene talrijke partij in het Parlement was, die 's lands kas zou willen sterken door op nieuw belasting te gaan heffen op den brandewijn van den boer. Zou het nu niet beter zijn, riep er een, om, indien het Ministerie en de Wetgeving ons toch weder willen gaan ophangen, hun te verzoeken het ophangen voor ons zoo min mogelijk pijnlijk te maken? Laat ons, indien zij van hun voornemen niet zijn af te brengen, trachten hun een plan aan te wijzen dat geld in 's land kas zal brengen, zonder ons geheel te ruïneren. Daartegen werd geobjecteerd dat het tijd genoeg zou zijn om den vijand te gaan soebatten wanneer hij zijne aanslagen openbaarde. "Ja," zoo luidde het kontra-bezwaar, "maar dan soebatten de Stellenbosschers om één ding, de Paarlieten om een ander ding, en de Wellingtonianen om alweer een ander ding,—dan zijn wij verdeeld en rigten wij niets uit. Laat ons daarom nu tot eene verstandhouding komen." Die redenering maakte effekt. Men praatte wel nog hier en daar van hondenbelastingen, hoofdbelastingen, en wat dies meer zij, als te verkiezen boven eene accijnsbelasting op den boer; maar ten laatste stelde de heer Gideon Joubert, V.K. voor:—"Terwijl deze vergadering er op aandringt dat de bestaande accijnsacte onveranderd zal blijven, en meent dat een terugkeeren tot het heffen van accijns op het produkt van den boer, aanleiding zal geven tot groot ongerief, meent zij, dat indien de Regering en het Parlement niet van zoodanige heffing mogten zijn af te brengen, dezelve geen zes pence per gallon behoort te boven te gaan, en gepaard moet zijn aan eene belasting van een-shilling-en-zes-pence op het produkt van den grooten stoker; en dat de belasting moet worden terugbetaald op allen Kolonialen brandewijn die wordt uitgevoerd, hetzij over zee of over land."

De gansche vergadering scheen het eens te zijn omtrent twee punten, t.w. dat het bestaande onderscheid van minstens een shilling per gallon tusschen den grooten stoker en den boer moet gehandhaafd worden, en dat, naar het voorbeeld van alle beschaafde landen, er restitutie van accijns behoort te geschieden op allen uitvoer, opdat de Koloniale stoker in den Vrijstaat en in Kafferland met den Natalschen zal kunnen wedijveren. De motie ging dan ook zoo goed als unaniem door.

De hoop werd toen geuit dat de aanwezigen, in hunne respective distrikten teruggekeerd, op den heden belegden grondslag zouden voortbouwen, opdat onze wijnbouwers naauw aaneengesloten zouden zijn wanneer de volgende Parlementssessie aanbreekt.

CORRESPONDENTIE.

[Wij stellen ons niet verantwoordelijk voor de gevoelens onzer correspondenten.
Ingezonden stukken kunnen niet teruggeëischt worden.—Red.]

Aan den Redakteur van de "Zuid Afrikaan."

Kuilsrivier, 23 April 1883.

Mijnheer,—Vergun mij eenige weinige regelen in uw geëerd blad. Daar ik vele jaren te Kuilsrivier gewoond heb en nu naar elders ga vertrekken, zoo wil ik bij dezen een hartelijk vaartwel aan mijne vrienden van Kuilsrivier toeroepen.

Het spijt mij dat ik niet vroeger in uw blad geschreven heb, maar ik ben geen schrijver van beroep. Ik wil u thans slechts te kennen geven dat een vat zonder een dug niets waard is. Zie brief van 29 April 1883. Vrienden en vriendinnen, vaartwel! Adieu!

Uw Vriend.

C. J. Heise.

DE HEER DU PREEZ VOOR SWELLENDAM.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Waarlijk ik schaam mij over de aanmerkingen van het *Volksblad* in zake de kandidatuur van den heer du Preez. Is het waarlijk een Afrikaander-orgaan dat zoo spreekt? Is dat het Volksblad van wijlen van de Sandt? Heeft de redaktie zooveel overmoed om in deze slechte tijden, honderden Afrikaanders voor den kop te stooten? Kan Swellendam ooit een geschikter kandidaat krijgen dan de man die zooveel in het belang van ons land en volk gedaan heeft? Een man zoo goed als in het distrikt geboren en met deszelfs behoeften bekend, een Afrikaner in merg en been, allezins bekwaam voor de gewigtige taak van volksvertegenwoordiger in 's lands benarden toestand. Het is een schande dat zoo iemand niet *zonder oppositie* gekozen wordt. Ik voor mij heb nog maar weinig noodig, of ik ben voor altijd klaar met het "tegenwoordige *Volksblad*."

De Uwe,

Buitenman.

EEN BESPOTTELIJKE UITSPRAAK.

Heidelberg, 17 April 1883.

Aan den Redakteur van de "Zuid Afrikaan."

Mijnheer,—Op Maandag, den 16den April, kwam alhier een zaak voor onzen geachten Specialen Vrederegter. De heer Bosman beschuldigde eenige gekleurde jongens wegens schandelijke uitdrukkingen die zij op Zondag, den 15den April, op den stoep van gemelden heer aan een zijner jongste dochters toegevoegd hadden, terwijl hij van huis was.

De beschuldigden pleitten niet schuldig, doch nadat de getuigen verhoord waren bekenden zij schuld, waarop de hieronder volgende uitspraak in de tegenwoordigheid van de meest belangstellenden onzes dorp gedaan werd:—

"Boys! I believe you have amused yourselves; but if you do that another time I will punish you with eight days ricewater." ('t Welk is overgezet zijnde: Jongens, ik geloof dat jullie je geamuseerd hebt, maar doe jullie dat weer, dan zal ik jullie met acht dagen rijstwater straffen.)

Volgens uitspraak zijn de jongens nu van het regt zich te amuseren beroofd, want niemand noemt zulke uitdrukkingen als waar genoemde jongens van beschuldigd stonden "amusement"; daarentegen hebben zij regt bekomen op Zondagen op de stoepen van stille inwoners dezes dorps de allerschandelijkste uitdrukkingen, zonder voor straf bevreesd te zijn, te bezigen. Wat fraais!

X.

P.S.—Opdat het geheele publiek bekend moge worden met de bekwaamheid van onzen Specialen Vrederegter wordt *Het Volksblad* vriendelijk verzocht dit over te nemen.

ZUUR EN ZOET.

(Gecompileerd-Ingezonden).

Het koken van groenten.—Van groenten gesproken,—om deze smakelijk te bereiden, dient men bij het koken verschillende voorzorgen in acht te nemen. Het koken van groenten heeft hetzelfde doel als het koken van vleesch: het moet ze eetbaar en smakelijk maken, zonder ze haar aroma te doen verliezen. Evenals bij het vleesch moet men ook bij de groenten zorgen, dat er geen voedende deelen in het water overgaan, en trachten die zooveel mogelijk in het celweefsel besloten te houden. Daarom is het goed, het water, waarin men de groenten koken wil, aanstonds van het noodige zout te voorzien, opdat het de planten niet van de zoutdeelen beroove, die de voedende bestanddeelen daarvan uitmaken. Alle groene groenten zette men in kokend water op, daar koud of laauw water niet voldoende in versche planten dringt en de gevorderde verandering der planten slechts door kokend water kan geschieden. Alle planten bevatten namelijk eene zekere gom of plantenlijm, die haar de geglansde oppervlakte geeft, en zich in koud water moeijelijk oplost. Slechts door een hoogen warmtegraad en voornamelijk door den heeten waterdamp kan die oplossing plaats hebben.

Aardappelen daarentegen moeten in koud water te vuur worden gezet, daar slechts koud water hier in de plantencellen kan dringen, om de daarin besloten meelbolletjes op te lossen, hetgeen bij kokend water door het zich vormende eiwit belet wordt.

⁂

Hard en zacht water.—Bij deze huishoudelijke opmerking sluiten zich gevoeglijk de volgende bijzonderheden aan omtrent het gebruik van hard of welwater en zacht of regenwater, daar ook dit verschil bij het bereiden van spijzen van belang is. Dr. Tidy is na lange onderzoekingen en proeven tot de volgende conclusies gekomen:

1e. Hard water verdient bij het bereiden van spijzen de voorkeur wegens zijn kalkgehalte.

2e. Thee, met hard water gezet, zal beter, hoewel minder donker zijn, dan wanneer men zacht water gebruikt had; want zacht water werkt oplossend op de bittere en aromatische bestanddeelen.

3e. Hard water verslaat den dorst beter dan zacht water.

4e. Het werkt niet, zooals zacht water, oplossend op lood en organische stoffen.

5e. Het is doorgaans helderder van kleur; van daar dat bijv. in Manchester, waar men bijna uitsluitend zacht water heeft, in de logementen het water in donkerkleurige fleschen gepresenteerd wordt.

Voor het wasschen en schoonmaken geeft Dr. Tidy echter aan zacht water de voorkeur en wel omdat het minder zeep eischt, daar de kalkdeelen van hard water de werking der zeep gedeeltelijk beletten. Ten slotte wenscht hij alle residentiesteden hard, en alle fabrieksteden zacht water toe.

⁂

Wederom meldt men ons een curieus feit, waaruit blijkt, dat in verschillende oorden van Friesland het geloof van "tsjoenderij en duivelbanners" nog lang niet geweken is.

Voor eenigen tijd kwam de dochter van zekeren de V., te Kollumerzwaag (Friesland), bij een jongeling met het verzoek of hij even bij haar broêrs wilde komen. De jongeling begeeft zich terstond naar het huis van de V. Op de vraag, wat men van hem verlangt, ontvangt hij van een der zoons ten antwoord: "Doe hast us mem onder de plak!" hetgeen beteekent: "gij hebt onze moeder betooverd." Daar komt op eens de vrouw, gewapend met een hooivork, op den jongeling los met bedreiging hem te zullen doorsteken, indien hij haar niet geneest. Met moeite gelukte het den jongen "tsjoender" zich uit die voor hem zoo gevaarlijke positie te redden.

Wat was de aanleiding tot die verdenking geweest. Voor een paar jaar waren de zoons van de V. met hun makker, den hierboven bedoelden jongeling, op de kermis te Kollum. Met hun drieën namen ze toen een kijkje in de tent van eene kaartlegster, om eens in den zwarten spiegel te zien, teneinde daarin de schoonheden hunner toekomstige levensgezellinnen te kunnen bewonderen. Maar zie, daar vertelt de juffrouw, dat de jongeling iets van "de vrije kunst" verstaat! De zoons van de V. zijn eenvoudig genoeg om, tengevolge van dat praatje van de kaartlegster, te constateren dat hunne moeder, die al eenigen tijd aan kiespijn leed, door hunnen kameraad "betsjoend" is! Gelukkig voor den beschuldigde, dat het geloof aan zijne bedrevenheid in het tsjoenen, anders gezegd "in de vrije kunsten", zich alleen tot het huishouden van de V. bepaalt.

⁂

De begravenis van een nieuwsblad heeft in Japan plaats gehad. De *Hachi Shimbun*, een der beste binnenlandsche bladen, werd onderdrukt, wegens zijne radicale meeningen, en de editeur verzond onmiddellijk uitnoodigingen aan de inteekenaars om den lijkdienst van het overleden blad mede te maken. Eenige duizenden verzamelden zich bij het kantoor op het bepaalde uur, waarop de editoriale staf verscheen, dragende een baar, waarop het onderdrukte nummer lag. De begravenis *cortege* begaf zich buiten de stad, alwaar een graf gegraven was, en daar werd het blad ter ruste nedergelegd met de eerbewijzingen, die gewoonlijk in gebruik zijn, bij de teraarde bestelling van een hoog beambte van den Staat.

STELLENBOSCH.

ZEER ZELDZAME KANS.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

In den Insolventen Boedel van J. J. G. VAN DER BIJL.

DE Ondergeteekende zal Publiek doen Verkoopen,

OP DINGSDAG, 1 MEI AANST.,

I. Het Kostbaar Erf,

Met de daaropstaande Gebouwen, gelegen in het meest aangenaam gedeelte van de Stad in de Alexanderstraat, tegenover het Adderley Plein, bevattende een groot en luchtig Woonhuis, met 13 luchtige vertrekken, voorzien van alle gemakken, benevens Buitenvertrekken, Stallen en Wagenhuis, alsmede drie groot Pakhuizen, waarin de Insolvent zijn Timmermans-, Wagenmakers- en Smidsbezigheden heeft gedreven, alsook een grooten Tuin, beplant met allerlei Vruchtboomen, met regt op de Private Waterleiding. Het Eigendom is bijzonder geschikt voor eene Wijnbezigheid, heeft Bergplaats voor eenige honderden Leggers Wijn, en kan met weinige kosten aanmerkelijk vergroot worden.

II. Losse Goederen:

Bestaande uit het gewone assortiment Huismeubelen, Voor-, Eet- en Slaapkamer Meubelen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz.

III:

Een groote hoeveelheid Timmermans-, Wagenmakers- en Smidsgereedschap, 100 Klaargemaakte Wagen- en Karwielen, eenige half-klaargemaakte Wagens en Karren. Een groote hoeveelheid Vellings, Speken, Tangen, Naven, Bokstukken en Wagenmakershout.

Klaargemaakte Deuren, Schuiframen en Tafels, enz., 6 Schaafbanken, 12 Schroeven, 4 Blaasbalken, Draaibanken, enz., enz.

Een groote hoeveelheid IJzer, Kajaten en ander Hout.

Een groote voorraad Sloten, Glasruiten, Schroeven, Spijkers in soorten, Olie, Lijm, Beslag voor Doodkisten, enz., enz.

Eindelijk:

1 Kapkar op Veren, 1 Open do., 1 Koe, enz., enz., en wat er meer ten Verkoop zal worden aangeboden.

Bonus zal gegeven worden.

VERKOOPING TE BEGINNEN PRECIES OM 10 UUR.

P. J. BOSMAN, P.W.zn.,
Eenig Curator.

Stellenbosch, 17 April 1883.

Elams Hoestpillen.

DEZE Pillen worden sterk aanbevolen aan allen die lijden aan Hoest, Verkoudheid, Influenza, enz. Het Recept is den heer ELAM gegeven door wijlen den Wel-Ed. heer A. BILLING, M.D.F.R.S., gewezen President van het Londensche Hospitaal, en met zoo goed gevolg voorgeschreven aan de Artistes van de verschillende Schouwburgen in Londen.—Prijs 1s. 6d. per Doosje, of franko voor 20 postzegels, bij ELAM, *Dok Apotheek*, WATERKANT-STRAAT.

STUKVATEN, RIJDERS,

LEGGERS, PIJPEN, ORSHOOFDEN, (beide Nieuwe en Oude) Pompen, enz., TE KOOP tegen Billijke Prijzen, en TE ZIEN ten allen tijde aan de PAKHUIZEN van de Ondergeteekenden in de MECHAUSTRAAT (nabij de Breestraat.)

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij
T. SEDGWICK & Co.,
Strandstraat.

DE HEER

G. MONTGOMERY WALKER,

Prokureur, Notaris en Trantsportbezorger
STELLENBOSCH.

High Sheriff's Sale.

DISTRICT OF PIQUETBERG.

In the Suit between SAUL SOLOMON & Co., Plaintiffs, and JACOBUS JOHANNES LE SUEUR, Defendant.

IN execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a Sale will be held at Piquetberg on Tuesday, the 1st day of May, 1883, of the following, viz.: Bedroom and Office Furniture, Law Books, &c.

JAMES M. CROSBY,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
19th April, 1883.

CAPE TOWN.

In the Suit between JOHN CRAPPER, Plaintiff, and CHARLOTTE JOHANNA WATERMEYER, Defendant,

IN Execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a Sale will be held on the Parade on Saturday, the 5th day of May, 1883, of the following, viz.:—Household Furniture, &c.

JAMES M. CROSBY,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
19th April, 1883.

DISTRIKT PIQUETBERG.

In Zake tusschen SAUL SOLOMON, & Co., Eischers, en JACOBUS JOHANNES LE SUEUR, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden te Piquetberg op Dingsdag, den 1sten Mei, 1883, van het volgende, namelijk:—Slaapkamer en Kantoor meubelen, Wetboeken, enz.

JAMES M. CROSBY,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
19den April, 1883.

KAAPSTAD.

In Zake tusschen JOHN CRAPPER, Eischer en CHARLOTTE JOHANNA WATERMEYER, Verweerderes.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden op de Parade op Zaturdag, den 5den Mei, 1883, van het volgende, namelijk:—Huisraad, enz.

JAMES M. CROSBY,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw.
19den April, 1883.

SINGER'S NAAIMACHINES!

Meer dan ooit Gewild.

ER WORDEN JAARLIJKS MEER DAN EEN HALF MILLIOEN VERKOCHT. GEDURENDE HET JAAR 1881 WERDEN ER 561,036 VERKOCHT.

SINGER'S NAAIMACHINES

ZIJN DE

EENVOUDIGSTE, GOEDKOOPSTE en BESTE VOOR ALLE SOORTEN NAAIWERK.

PRIJS VAN AF
£5 5s. 0D.

5 Per Cent Diskonto voor Kontanten.

TE HUUR
Tegen 5s. Per Week,

MET HET REGT OM TE KOOPEN, ZONDER DAT ER IETS BIJ DEN PRIJS GEVOEGD WORDT.

ALLE TOEBEHOOREN TOT DE MACHINE, OLIE, ENZ., ALTIJD IN VOORRAAD.

NAALDEN, 10 VOOR 1s.

ZIJDE, GAREN, DRAAD, DE GOEDKOOPSTE IN DE KOLONIE.

ALLE SOORTEN MACHINES GEREPAREERD OF IN RUIL GENOMEN.

NAAIWERK IN HET MAGAZIJN GEDAAN.

DE SINGER FABRIEK MAATSCHAPPIJ,
EENIGE MAKER.

TAKKANTOREN IN DE KOLONIE
22 Groenteplein, Kaapstad.
19 Queenstraat, Port Elizabeth.

EEN AGENT BENOODIGD in elke Stad en in elk Dorp in de Kolonie, NATAL TRANSVAAL en den VRIJSTAAT.

Men vervoege zich aan het Hoofdkantoor, Kaapstad.

JAMES SINTON,
Algemeen Bestierder voor Zuid-Afrika.

H. J. ZOER,

Prokureur, Notaris en Transportbezorger

KANTOOR VAN DE

'ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND,"

Kasteelstraat, No. 14, Kaapstad.

KENNISGEVING.

VERKOOPING
VAN
PLAATSEN IN TEMBULAND.

HIERBIJ GESCHIEDT KENNISGEVING tot algemeen narigt, dat het plan bestaat om TWEE VERKOOPINGEN van PLAATSEN in TEMBULAND te houden, vóór het Kantoor van den Civielen Commissaris te DORDRECHT, AFDEELING "WODEHOUSE";—de Eerste waarvan, behelzende 67 PLAATSEN, plaats zal vinden op 27 APRIL 1883, en de tweede, behelzende 95 PLAATSEN, op 28 MEI 1883.

Deze plaatsen, die uitmuntend geschikt zijn voor Landbouw en Veeboederij, zullen per publieke veiling onder Erfpacht worden verkocht, onderhevig aan de voorwaarden en bepalingen in de koopkonditiën omschreven, die insluiten onmiddellijke en voortdurende persoonlijke occupatie, gedurende een tijdperk van drie jaren, en verder aan zoodanige konditiën als op den dag der verkooping vermeld mogen worden.

Elk perceel zal opgeveild worden tegen een Inzet Jaarlijksche Erfpacht, en de meestbiedende die niet minder dan zoodanige Inzet Erfpacht zal geboden hebben, zal verklaard worden de Kooper te zijn van gemeld Perceel onder Erfpacht, dagteekenende van af den dag der Verkooping; en ieder zoodanig Kooper zal verpligt zijn op dien dag de Erfpacht voor het eerste jaar vooruit te betalen, en de betaling voor de volgende twee jaren te sekureren, door borgen welke de het Gouvernement vertegenwoordigende Beambte als voldoende zal beschouwen: Zullende echter gemelde Beambte, indien de kooper hem zulks verzoekt, verpligt zijn twee jaren huurpenningen vooruit te accepteren, in welk geval er geen sekuriteit zal geëischt worden. De onkosten van Opmeting, enz., en van den Grondbrief zullen op den dag der Verkooping worden betaald. Kooplustigen dienen dus naar de Verkooping te komen bereid om de huurpenningen te betalen en sekureren.

Wanneer de betalingen behoorlijk geschied, en de borgakte (indien noodig) als boven gepasseerd is, zal de kooper regt hebben een Grondbrief op Erfpacht van gemelden Grond te ontvangen, welke Jaarlijksche Erfpacht, ten eenigen tijde, geheel of ten deele zal kunnen worden afgekocht, door de betaling van een som of sommen gelds berekend tegen twintig maal de Erfpacht, op de in de koopkonditiën beschreven wijze.

Voor volle bijzonderheden, nam: Grenslijnen van de Perceelen, Inzet Eifpacht, en Kosten van Opmeting en Grondbrief, enz., zie men de *Gouvernements Gazette*, Kennisgevingen No. 293, gedateerd 12 Maart 1883 en No. 347, gedateerd 22 Maart 1883.

Het Algemeene Plan en de Koopkonditiën zijn te zien ten Kantore van al de Civiele Commissarissen de geheele Kolonie door, en ten Kantore van den Landmeter Generaal, Kaapstad.

A. DE SMIDT,
Landmeter Generaal.

PUBLIEKE VERKOOPING.

In den Insolventen Boedel van NICOLAAS VAN WIELLIGH, Senr., van Hexrivier.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL PUBLIEK DOEN VERKOOPEN OP DE PLAATS

HEXRIVIER,

OP VRIJDAG EN ZATURDAG, 27 EN 28 DEZER
TE 10 URE V.M.,

De volgende Vaste Goederen Levende Have, Boerderijgereedschap, Huisraad, enz., enz.,

VASTGOED.

1. EEN HUIS EN ERF gelegen in het Dorp CLANWILLIAM, met het front naar den Publieken Plein. Het Huis bevat verscheidene Kamers, Keuken en Stal; heeft een goed stuk Tuingrond annex met den sterken dorps-stroom er over loopende.

LEVENDE HAVE:

1 Paard, 1 Merrie en 1 Muilezel, 65 stuks Hoornvee, 2 Opregtgeteelde Bullen (Hollandsche) 300 Bokken, 20 Varkens.

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Wagen op Veeren (bijna nieuw), 1 Open Kar op Veeren, 1 Nieuwe Bokwagen, 1 Schotsche Kar, 1 Stel Goede Tuigen en een aantal Zwingels, 2 Enkel-voor Ploegen, 1 IJzeren Hark, Komplete Tuig voor Ossen, 300 Zakken Kaf. Alle soorten Boerderij- en Tuingereedschap.

2 Brandewijnketels, 15 half-legger Vaten, 10 groote Balies, 12 half-aam Vaten, Trechters, Emmers, enz.

18 Leggers uitstekenden Wijn, 3 half amen Azijn,
5 „ „ Brandewijn.

HUISRAAD:

Eet-, Thee- en andere Tafels, Amerikaansche Houten Stoelen, en Stoelen met zittingen van Rotting, Kleederkasten en Latafels, Kleed- en Waschtafels, Spiegels, IJzeren Ledikanten, IJzeren en Houten Katels, een groote hoeveelheid Beddegoed. Sofas en Leunstoelen, Mahonihouten Buffet en Tafels, verzilverde en andere Schenkbladen, Azijn-stellen, Lampen, een groote verscheidenheid Glas- en Aardewerk en Messenwerk van alle soorten, enz., enz.

KEUKENBENOODIGDHEDEN:

Als Kookpotten, Sauspannen, Braadpannen, Roosters, Ketels, 1 Paraffine Kagchel enz., enz., en vele andere artikelen te veel om te melden.

KOOPERS ZULLEN VAN VERVERSCHINGEN WORDEN VOORZIEN.

CHAS. M. FRYER,
Eenig Curator.

Clanwilliam, 4 April 1883.

D. J. A. VAN ZIJL, AFSLAGER.

STRUISVEDEREN!

FREDERICK N. SALAMAN,
KOOPER VAN STRUISVEDEREN

Is gereed de Hoogste Marktprijzen te geven voor alle Soorten van Struisvederen

Adres:—M. L. BENSUSAN & Co., Kasteelstraat, Kaapstad.

Belangrijke Kennisgeving.

HUBBUCK'S
GEPREPAREERDE VLOEIJENDE VERVEN.

WIJ vestigen UEds. aandacht op deze voortreffelijke Verven. Bijzondere zorg wordt besteed aan de bereiding er van en men zal ze van groot nut vinden, zijnde zij gereed voor onmiddellijk gebruik. Hierdoor wordt het verlies vermeden verbonden aan het vervoeren van Gedroogde Verf, Olie, Terpentijn, Doopsels, enz., opgemaakt in Blikken van 1 lb., 2 lb., 3 lb., 7 lb. en 14 lb., juist goed geschikt om aan de behoeften van groote en kleine gebruikers tegemoet te komen.

Verkrijgbaar bij:

CORNELIS MOLL, PAARL.

J. FLOWER & ZONEN,

Hebben nu voorhanden en bevelen aan de volgende

ARTIKELEN TEGEN DE LAAGSTE PRIJZEN:

STAAF- en BOS-IJZER van de beste kwaliteit.
ZINKPLATEN EN GALVANISCHE SCHROEVEN EN BOUTEN.
Patente ASSEN voor Karren en Wagens.
OOK VEREN VOOR KARREN EN WAGENS.
SMIDSKOLEN, BLAASBALGEN, AAMBEELDEN EN SCHROEVEN.
VERF EN OLIE VAN ALLERLEI SOORTEN, DAKTOUW EN CEMENT.

Burg- en Kasteelstraat,
KAAPSTAD.

AAN BOEREN.

R. M. ROSS & CO.

BIEDEN NU TE KOOP AAN:

Ransome's Ploegen, Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor.
Ransome's 342 Ploegen, met Balken en Wielen.
Ransome's 343 Ploegen.
Howard's Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor Ploegen.
Amerikaansche Ploegen, Nos. 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26.
Amerikaansche Heuvel Ploegen, 0.00, BL, A2.
R. M. ROSS & Co's verbeterde Dubbele Zweedsche Ploegen, met Hefboomen
R. M. ROSS & Co's Patente Wijngaard Paardenharken.
Howard's Zig-zag Eggen, voor Ligten en Zwaren Groud.
Scharen en toebehooren voor al de bovenstaande.

R. M. ROSS & Co's vertooning van Landbouwgereedschap, Stoommachinerie enz. is dagelijks open in hunne vertoonkamer.

R. M. ROSS & Co., STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

S. N. PONDER,

"DE"

Kooper van Struisvederen,

Burmesters Chambers, Adderleystraat,
KAAPSTAD,

Koopt het geheele jaar door en geeft de hoogste Marktprijzen.

GUANO.

Nu ter Aflevering Gereed.

M. L. BENSUSAN & CO.
Kasteel-straat.

FELIX LUTZ,

ORGELMAKER,

LANGESTRAAT, TEGENOVER HET TRAMSTATION,

HEEFT PAS ONTVANGEN

EEN PRACHTIG ASSORTEMINT NIEUWE PIANOS,

VAN BLUTHNER, MANN, SCHAUMANN, en andere welbekende Fabrikanten, en **HARMONIUMS** die in Uitmuntendheid van Toon alle andere in de Kolonie overtreffen.

OOK EEN NIEUWIGHEID IN DEN VORM VAN EEN PAS UITGEVONDEN

DRAAIORGEL,

PRIJS SLECHTS £3.

Een Reductie aan Koopers in 't Groot.

GEORGE FINDLAY & CO.,

HEBBEN ONLANGS ONTVANGEN:

STAFFORDSHIRE IJZER,—Platte, Ronde en Ovale Staven, Hoekijzer, Hoepels, Blad- en Bandijzer.
TUPPERS GALVANISCH DAKIJZER,—6 tot 10 voet, Galvanisch Gootwerk, Regenpijpen, enz.
KAGCHELS VOOR STEENKOOL EN HOUT,—Strijkijzer-kagchels, Kookkagchels, Registerkagchels.
PLATFORM WEEGMACHINES,—500 tot 2,000 lbs., Toonbank Schalen, Familie Schalen, Struisvederen Schalen.
VOETSCHRAPERS,—Deurmatten, Lantarens voor Kaarsen, Olie en Parafine.
EMMERHANDVATSELS,—IJzeren en Koperen, Koper en Hopelijzer.
PIKKEN, GRAVEN, SPADEN, Schoffels, Harken.
IJZEREN EN HOUTEN KRUIWAGENS, Pompen, Tuinspuiters.

IJzerpakhuizen, 15 Gravestraat, Kaapstad.

BERGRIVIER-STOOMFABRIEK,
PAARL

P. B. de Ville & Co,
RIJTUIGFABRIKANTEN,

HEBBEN altoos een groot aantal *RIJTUIGEN* van iedere soort in gereedheid.

Met een zeer Grooten Voorraad droog Hout en over de Honderd Arbeiders, zijn P. B. DE VILLE & Co. in staat alle Orders in zeer korten tijd en met groote juistheid uit te voeren; hetzij zoodanige Order eischt een gewonen Bokwagen, Kaapsche Kar, Engelsche Landau of Amerikaansche Spider, wordende echter de laatste twee gemaakt met het oog op Afrikaansche Wegen en Klimaat.

Termen billijk, behandeling eerlijk en vriendelijk en advies gratis.

Portretten van Rijtuigen op aanvraag gezonden.

Speciale termen voor den handel.

Telegraphisch Adres:
DE VILLE & Co., LOWER PAARL

CALVINIA.

E. B. WATERMEYER.
GOUVERNEMENTS LANDMETER.
Adres: Onder bezorging van
Den Heer A. J. VAN REENEN
Calvinia.

VOGELSTRUISVEDEREN.

DE Ondergeteekende KOOPT STRUISVEDEREN en is te vinden No. 5, St. Georgestraat.

E. G. ASPELING.

ONZE DOOFSTOMMEN
EN
BLINDEN.

DE INRIGTING TE WORCESTER beantwoordt uitnemend en verdient aller ondersteuning.

Termen voor Onderwijs en Logies £40. Voor Onbemiddelde Ouders minder.

Bijdragen worden met dank ontvangen door den **TRESORIER, Ds. A. D. LUCKHOFF, Kaapstad**, en nadere inlichting volgaarne gegeven door den Heer **J. de LABAT, Hoofd onderwijzer** of door den Ondergeteekende,

WILLIAM MURRAY.

Worcester,
6 Maart 1883.

S. TWYCROSS

(GEWEZEN REKENMEESTER IN DE KAAPSCHE HANDELSBANK),

Auditeur van de Kaap de Goede Hoop Spaarbank en Stellenbosche Districts Bank (Beperkt)

Auditeert en Maakt Boeken en Rekeningen op.
Collecteert Rente en Rekeningen.
Negotieert Leeningen.
Koopt en Verkoopt Aandeelen.
Huis-, Huur en Algemeen Agent.

Burmester's Chambers,
ADDERLEYSTRAAT.

KENNISGEVING
AAN
SCHUTMEESTERS EN ANDEREN.

WEGGELOOPEN, van de Paats "PAARDENEILAND," Kaapsch District, op Dingsdag, 27 Maart 1883, TWEE PAARDEN: een BLAAUW SCHIMMEL MERRIE, omtrent 6 jaren oud, en een VOS RUIN, met witten bles en witte achterpooten, omtrent 8 jaren oud; beide met halters; laatst gezien nabij Vissershok. Men veronderstelt dat zij geloopen zijn in de rigting van Malmesbury.

Heeren Schutmeesters en anderen bij wie zij mogen komen aanloopen, gelieven daarvan kennis te geven aan den heer PIETER de VILLIERS, PAARDENEILAND, of aan den heer J. H. DRYER, ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE, Kerkplein, Kaapstad, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

Kaapstad, den 2den April, 1883.

STUTTAFORD & CO.,

HEBBEN PAS ONTVANGEN

Groote Bezendingen,

VOORAL in DAMES KLAARGEMAAKTE KOSTUMES en ONDERGOED.

In laatstgemeld departement speciale soorten in artikelen van goede kwaliteit, tegen zeer lage prijzen, nam.:

Opgemaakte Nachtkleeden	3s. 9d.	tot 6s.	9d.
„ Hemden	2s. 11d.	tot 4s.	11d.
„ Broekjes	2s. 6d.	tot 4s.	6d.
„ Camisoles	2s. 6d.	tot 4s.	6d.

Bovengemelde prijzen zijn van de minste tot gemiddelde kwaliteit.

Betere kwaliteit in Voorraad. *Monster Stukken, franco per post*, 3d. extra ieder op ontvangst van Postkantoororder of Cheque.

Gedrukt bij Hofmeyr & Reger [illegible]
Kasteelstraat Kaapstad